

PDF Compressor Free Version

Энгиэли

Норуот күүһэ — көмүөл күүһэ!

○ Нам улууһун хаһыата ○

1935 сыл алтынньы 5 күнүгэр төрүттэммитэ

1996, 2005 сылларга республика бастың хаһыата

2009 с.
Сэтинньи

28

күнэ
Субуота
№ 145-146
(10278)

РФ Президенин Анал суругун тула

ОЛОҔУ САҢАЛЫ КӨРӨН, САЙДАР СУОЛУ КӨРДҮҮР НААДА ДУО?

«Тыа сирэ эһиннэ», «кыра нэһиликтэр оскуолалара сабыллар үһү», «тыа хаһаайыстыбата издэйдэ» диир кэпсэтиилэр бүгүн элбэхтик иһиллэллэр уонна буолар буолуохтааҕын курдук ой санаа олохсуйан эрэр. Хан-нык бабар куорат чиновнига тыа сиригэр олох ыараабытын туһунан кэпсэтии саҕалаан даҕаны, сөбүлэһэн төбөтүн кэбингэппитинэн барар. Мунньахтарга тыа сириттэн киирбиттэр суланан бардахтарына, саалаа ону аһына истэр эрэри «эмиз оонньоомт пластинка хатыланна» диир санаа баһыйара тутта көстөр.

Биһиги намнар суоллаахпыт, гаастаахпыт, куорат чугас, олоор усулуобуйабыт үгүс улуустартан ордуқ. Ол да буоллар намнар олохпутун дьаһахпыттын тэрийиигэ, үлэбит-хамнаспыт үгүс өттүгэр мөлтөх улуустар ахсааннарыгар киирбэт дииһигэ мин сөһсөһөбүн. Боппурус өссө сабиэскэй саҕаттан турар. Мин бу күннэргэ элбэх киһини кытта көрсөн бу боппуруска санаа атаастастым. Суланьы элбэх. Ол иһигэр урукку көмгэ Нам дьонун салалтааҕа таһаарбатара, «үөһэттэн» ананан кэлэн үрдүнөн-аньынан салайыта буолаллара, кадровай үлэ барбатаҕа, күттүннээх былаана суох олооробут, өй-санаа наһаа сатарыйбытын, арыгылааһын үрдэ суох барытын туһунан эһин этилиннэ. Ол эрэн оччоҕо хайдах дьаһанан олоруохтаахпыт, тугу гынаахтаахпыт дииһигэ ким да чуолкай эһипиэти биэрбэт. Дьингэн биһигэ эрэ буолбатах, тыа сирин бары улуустарга олох ыарахан. Ханна да тийи — хартыына майгынаһар. Ол гынан баран сорох улуустарга уопастыбаннас, ол эбэтэр нэһи-

лиэннэ олоҕу онорууга кыттыһыта биһигиттэн арыый ордуқ дуу дииһин баҕарабын.

Бэйэни салайыныыга киирбиһит уонча сыл буолла. Ол эрэн бэйэни салайыныы ис хоһоонун билигин даҕаны өйдүү иликпит. Өйбүт-санаабыт сабиэскэй кэмнэртэн уларыйбата. Олохпут иннигэр судаарыстыба, президент, баһылыктар, депутаттар эбэтэр өссө ким эрэ эһипиэтигэти курдук саныыбыт. Кырдык, билигин политическай система судаарыстыба, регион таһымнан демократия, ол эбэтэр норуот былааһа үөскүүрүгэр кыағы биэрбэт. Ол эрэн улуус, нэһилик таһымнарынан олохпутун тупсара сатыры, бэйэбит таһыммытынан боппурустары быһаарыныытын боппоттор. Бэйэбит омукут үгэстэрин, сиэрин-туомун тутуһуу сайыннанан, куппутун-сүрбүтүн бөһөргөтөрү ким да мөһөйдөспөт. Олохпутун хайдах онгостору бэйэбит быһаарыахтаахпыт. Оноуа төһө элбэх киһи кыттар да соччонон үчүгэй түмүктээх буолара өйдөнөр.

Уопсай өттүнэн ыллахха олох тупсубут, үлэ-хамнас син барар курдук. Телевизорга, радиоҕа, хаһыакка үксэ кыайы-хотуу, барыта үчүгэй диир. Ол эрэн дьинг-чаччы ырытан көрөр буоллахха, барыта хайдах эрэ тирэҕэ суох, үрдүнэн эрэ, буоллун-хааллын диир курдук. Хан-нык да салааны ыл — үөрөхтэһин, доруобуйа харыстабыла, тыа хаһаайыстыбата, бэйэни салайыныы уо.д.а. барытыгар ытыллал үлэ дьингэһит олох ирдэбилгэр эһипиэтигэбэт. Ол туһунан бэйэтин Федеральной Мунньахха суругар Россия Президенэ кытта эттэ.

Ол да буоллар үөрэнэн хаалбытынан куукуна иһигэр «ол куһаҕан, бу куһаҕан, ол кыайтарбата, бу кыайтарбата» диир

куолулааһынын бүтэбит. Сыһыаны этии, итэҕэһи бэлиэтэһин туох эрэ куһаҕаны онорбукка тэннэнэн хааларыттан куттанан ким да булкуһа сатаабат. Дьингэн кыайытааҕар элбэхтэ итэҕэс этиллиэхтээҕэ буолуо, оччоҕо итэҕэс көнөр. Син сыыс оту үргэтэххэ үүнэһи тыллаһын курдук. Билигин нэһиликтэргэ тугу барытын баһылыкка сыбаан баран олоробут. «Кини улахан хамнастаах, барытын быһаарыам диир быыбарга кыайыта, быһаардым» диир буолар. Өскөтүн уопастыбаннас кыттыспат буоллаҕына, Путины бэйэтин да аҕалан олордубут иһин үлэ барыа суоҕа уонна аһаҕастык этэр буоллахха, билигин кэмгэ сөп түбэһиннэрэн үлэлиир да баһылык аҕыйах. Үгүстэр биригэһи курдук үлэлииллэр уонна нэһилиэннэ да оннук үлэни идиир. Намна эрэ буолбатах диир бэлиэтиэм этэ, өһүргэмэтиннэр диир.

Онон билигин улуус инники дьылҕатын туһунан аһаҕастык уонна киэнник ырытан толкуйдүү кэмнэр кэллилэр. Буолар буолбат, туолар туолбат социальнай-экономическай сайдыы программаларын суруйуунан тогон олорумунуохха. Ити кумааһыга уруһуйдаан баран онтон ас тахсарын кэтэһи сыһа. Ас хамнаһа, тугу эрэ онордохтоох тахсар. Олох сайдыытын, инники кэскили диригин ырытан дьылҕаны көрө сатыахха. Кэскили түстээһин биригэһи дьыала буолбатах, тохтообот процесс. Ол нэһилиэннэ төһө элбэх араната кыттарыттан тутулуктаах. Улууска олоҕу саҕа таһымна таһаарар кыах баар дуо? Эбэтэр салгы эмиэ маннык сыккыраан олоробут дуу?

Ф. КОЛЕСОВ,
улуус мунньаҕын депутата

«ЫЙЫТ — ХОРУЙДУУБУТ» Тел. 41-3-32, 41-4-96

В.Ю. Потапов, Арбын:
— 2008 с. Арбын нэһилиэгин дьонугар сааскы халаан ууттуттан эмсэҕэлэбиттэргэ, хас биридии киһиэхэ, федеральной үптэн 5 тыһ. солк. көрүлүбүт диир испиһэк оноруулан улуустааҕы ыксаллаах быһыы хамыһыйатыгар бэриллибитэ. Ол эрэн, икки ыал: Потапов Василий Юревич, Иванов Иннокентий Дмитриевич дьыэ кэргэттэрэ көмө харчыны ыла иликпит.

Бу үчү-харчыны улууска ханнык тэрилтэ тыгыраһый? Того икки ыалы көтүттүлэр? Дьингэр, сыл айы ууттан улаханнык эмсэҕэлээччилэр биһиги, Потаповтар, буолабыт. Көмө харчы түргэнник быһаарыллан туһаннаах хаһаайыттарын булар кэмэ кэлбэтэҕэ буолуо дуо? Ама?! Ким эрэ үлэҕэ-хамнаска көтүмэх сыһаныттан ууттан эмсэҕэлээччилэр көрүлүбүт көмөтөн малпыһыттан олус хомойобут. Ол эрэн харчы кэлиэ диир күүтэбит, бу боппурус быһаарылыгыгар эрэнэбит.

Тутууга улуус баһылыгын солбуйааччы Г.В. Гуляев:
— 2008 сыллаахха Саха сирин нэһилиэгин дьонугар сааскы халаан ууттуттан эмсэҕэлэбиттэргэ, хас биридии киһиэхэ, федеральной үптэн 5 000 солк., көрүлүбүтэ. Ол гынан баран, компьютернай формулалары тутталларыгар сыһа бэчээттээһин түмүгэр (опечатка) республикабыт хас да нэһилиэгин дьонно испиһэккэ хабыллыбатахтар. Ол иһигэр верхоянскайдар, горнайдар уонна Нам улууһун Арбын нэһилиэгин 10 олохтооҕо. Ити анаммыт харчы Москвадан хас биридии эмсэҕэлээччигэ тус аатыгар ананан кэлэр, ол иһин ити ыйылар испиһэккэ улуус, республика да сатаан уларытыы киллэрэр кыаҕа суох.

Билигин кэмгэ улуус бюджеттэн ити тийбэт харчыны булан саҕа дьылга дири көмөнү ылбатах дьонго бэриллиэҕэ.

Бэлэмнээтэ Л. УВАРОВСКАЯ

ЖУРНАЛИСТАР ИСТИИЛЭРИГЭР!

Ахсынньы 2 күнүгэр 14 ч. «Энгиэли» хаһыат редакциятыгар РФ Журналистарын союһун чилиэннэрин уопсай мунньаҕар ыгырабыт. Мунньах бэбиэскэтэ:
— РФ Журналистарын союһугар саҕа чилиэни ылыы.
— Б.д. ахсынньы 22 күнүгэр буолар журналистар уочарата суох республикатааҕы съезтигэр делегаттары талыы.

Мунньахха кэлэргитигэр 2010 с. усунуоскутун (үлэлиир дьон — 500, үлэлэбэт дьон — 250 солк.) уонна 3x4 өгнөөх, түөрт муннуктаах 2 устуука хаартыска аҕалаҕыт.

Журналистар
Намнааҕы маҕнайгы
сүһөх тэрилтэтэ

Бу күннэргэ Пенсионнай фонда Намнааҕы управлениетыгар бара сырыттыбыт. Начальник К.К. Ядрихинскаяны кытта эһиил кэтэһиллэр уларыһылары, чуолаан, валоризация туһунан сииһили кэпсэтибит.

— **Клавдия Кондратьевна, ахсынньы 1 күнүгэр пенсия үрдээһинин туһунан кылгастык билиһиннэр эрэ.**

— Бастатан туран, кэлэр ахсынньы 1 күнүттэн пенсия базовай чааһа 31,4% үрдээри турар. Ол эбэтэр саһынан пенсия ылааччылар пенсияларын базовай кээмэйэ 3843 солк. тэнгэһиэ. Билигин 2925 солк. буоллаҕына, үрдээһинэ 918 солк. тэнгэһиэ. Оттон 80 саастарын туолбут III-с степеннээх инбэлиит пенсиятын базовай чааһа 7686 солк. тэнгэһиэ. Билигин 5850 солк. буоллаҕына, үрдээһинэ 1836 солк. буолар. Пенсионер итимиһилээх буоллаҕына, пенсиятын базовай чааһа 5124 солк.

Салайааччы быһаарар, өйдөтөр

ПЕНСИОНЕРГА БОЛҔОМТО ТУҢААЙЫЛЛАР

(Интервью)

тэнгэһиэ, ол эбэтэр 1 итимиһигэ эбилиитэ 1281 солк. буолар (билиһинтэ 975 солк.).

— **Валоризация диир тугуй? Хайдах ааһыллыт? Пенсия төһөнөн үрдүөй?**
— Кэлэр 2010 сыл тохсунньу 1 күнүттэн республика бары пенсионердара валоризацияламмыт пенсияны ылаахтара. Бу дойдубут сапатта ыытар социальнай политикатын биригэһи сүрүн дьаһалынан буолар. Валоризацияны сүрүннээ 1991 сыл тохсунньу 1 күнүгэр диири үлэ ыстаастаах дьонго пенсионнай бырааптарын үрдэтии буолар диир өйдүүххэ наада. Оноуа үрдээһин үлэ пенсиятын араас көрүгүнэри: саастарынан, инбэлииктэ тахсан, итимиһилэрин сүтэри ылааччыларга барыларыгар сыһыаннаах. Валоризация түмүгэр бүгүгүнү пенсионердар эрэ буолбакка, 2002 сылга диири үлэ ыстаастаах, пенсияҕа тахса илик эдэр дьон бырааптара эмиэ саҕалыы көрүлүбүтэ.

Бастабынан, бары граждандар пенсияларын страховоу чааһын 2002 с. тохсунньу 1 күнүнээҕи көрдөрүүтэ 10% эбилиһиэ. Иккиһинэн, 1991 с. диири хас биридии үлэлээбит сыл иһин 1% эбии ааһыллыаҕа. Бэлиэтээн эттэххэ, армияҕа сулуспаалаһын уонна оҕону көрөн олоруу сыллара сабиэскэй ыстааска ааһыллаллар. Көрөргүт курдук хас биридии пенсионерга валоризация тус-туһунан ааһыллыа. Пенсия 80 солк. — тан 1500 солк. тийэ үрдүн сөп. Валоризация сабиэскэй кэмгэ үһүннүк үлэлээбиттэргэ ботучу эбилиһи аҕалыаҕа. Холобура, 50 сыл уонна онтон улахан саастаахтарга. Биһиги улууспуттар валоризацияга 5072 киһи хабыллыаҕа. Валоризация онорууларыгар пенсионердарга анал сайабыллыына суруйар наадата суох. Билигин Россия Пенсионнай фондатын республикатааҕы салаата хас биридии пенсионер пенсионнай сулуспа информация ситимиһигэр баар дьыалатын бэрэбиэркэлээһингэ, чуолкайдааһынга улахан үлэни ыытар. Бу түмүгэр эрдэ учуоттамматах ыстааһы ааҕарга докумуоннаар наадаларын туһунан сорох граждандарга эрэ биллэриллэр.

— **Социальной эһи төлөбүрдэри ким ылыт?**
— Кэлэр сыл тохсунньу 1 күнүттэн өссө бири саҕа сүүрэн кэлэр. Ол региональнай-социальной доплата диир төлөнөр буолар. Ол эбэтэр үлэлээбэт пенсионердарга пенсияларын уонна онно холбуу ЕДВ-та олох-дьаһах коммунальнай иһин компенсациятын уо.д.а. төлөбүрдэрин ыдаабы кээмэйэ олохтоммут прожиточнай кээмэйгэ тийбэт буоллаҕына, социальная доплата диир эһи төлөбүр олохтононор. Бу төлөбүр социальная харалта управлениетын нөҕүө оноруулар. Өссө бири бэлиэтиээн этиэм этэ. Ол курдук кэлэр сылтан инбэлиитинэн пенсия ылааччыларга эмиэ бири уларыһы диир, билигин пенсия инбэлиит степеннин ааһыллар буоллаҕына, аны инбэлиит группатынан оноруулар буолар. Ол курдук I, II, III степен 3, 2, 1 группага тэнгэһэр буолар. Бу түмүгэр степен суох инбэлиитинэстээхтэргэ инбэлиитинэст группатынан көрөн пенсия анааһына олохтоноу уонна инбэлиитинэһин группата степениттэн үрдүк буоллаҕына, пенсиятын кээмэйэ үрдүөҕэ.

— **Страховоу усунуостарга уларыһы киирбитин истибитим...**
— 212-с-дээх сокуонунан страховоу усунуостар толору уонна бириэмэтигэр киирлэрин хонтуруола 2010 сыл тохсунньу 1 күнүттэн нолуок инспекциятынан көһөн Пенсионнай фондага кэлэр. 2002 сылтан усунуостар нолуок инспекциятын эргийлэрэ. Оноуа учуот бытааран пенсияҕа барар киһи биһи 10-ча хонук иһинэн ыытаахтаахпыт ситиһилибэт этэ. Кэлэр сылтан дааннайдары сыл агарынан, онтон салгыы квартал айыы ылаахпыт. Онон бары тэрилтэлэр Пенсионнай фонданы кытта электроннай докумуон оноруулар киирлэр. Отчуоттарын кумааһыга буолбакка, электроннай сабиэһинэн быһа ыытар буолуохтара. Бүгүгүнү туругуан 74 тэрилтэ пенсионнай фонданы кытта электроннай докумуонунан үлэлииргэ сөбүлэһи түһэристэ.

Страховоу чаас бэйэбитигэр кэлбитинэн, иэстээх тэрилтэлэри кытта үлэ өссө күүһүрүөҕэ. Ол курдук эһи «рычаг» киирэр, 2010 сыл тохсунньу 1 күнүттэн улахан иэстээх тэрилтэлэр сэттарыттан харчыларын устар кыахтаабыт. Билиһинтэ саамай улахан иэстээхтэринэн «Илгэ» ПО, «Байдам» ПО, «Гранильнай завод» ХЭТ буолаллар.

— **Түмүккэ, биһиги, эдэр дьон, үрдүк пенсияны аахарбыт туһугар биһиги тугу гынаахпыт сөбүй?**

— 2009 сыл тохсунньу 1 күнүттэн кэлэр пенсияны государство көмөтүнэн үрдэтэргэ анал программа олоххо киирбитэ. Бу программаҕа 14 саастарыттан саҕалаан ким баар киириэн сөп. Программаныс хоһоно: бири сыл устата пенсия муньулар чааһыгар 2-тэн 12 тыһ. солк. диири уктаах, государство эйиэхэ бу суумалаһын икки төгүл улаатыннарар. Холобура, сылга 2 тыһ. солк. уктаахына, государство 2 тыһ. эбэн страховоу счеккар 4 тыһ. солк. киирэр, 12 тыһ. солк. уктаахына, 12 тыһ. эбилиһэн 24 тыһ. солкубайдана түһэбин. Өскөтүн 2 тыһ. солк. кыраны уктаах, эһи төлөбүр ааһыллыбат. Бу программаҕа 2013 сылга диири киириэххэ сөп.

Биһиги улуустан бу программаҕа 600-тэн тахса сайабыллыанна киирбитэ эрэри, билиһинтэ 144 киһи страховоу усунуостарын уган муньунан эрэллэр.

Кэпсэттэ Л. УВАРОВСКАЯ

Биллиилээх олонхоут, тойуксугт Василий Николаевич Попов-Бочоох Хатырык нэһилиэгэр 1909 с. кыһын бытархан тымныы хабырыттан турдагына, тохсунньу 13 күнүгэр Өлүнэ өрүс Кэнэли арытыгар төрөөбүтэ. Эһэлэринэн кини Дьон-сэргэ Хатырык дьонно. Дьаа акынап абатын ууһунан төрүүтүтэ.

Ол Дьааакынап аба ууһуттан уос номоҕо буолбут элбэх кэпсээннээх-ипсээннээх Ысхаачын дьон чачархай баттахтаах, сырдык харахтаах, ыраас хааннаах, тэтэркэй имнээх киһи баара. Баһылай тас сэбэрэтинэн, көстөр дьүһүнүнэн кинини утумнаабыт. Иги кийиттэн төрүттэнэн Элигиэт дьон киһи төрөөбүт, ол Элигиэттэн Боппуктар тэнийэн барбыттар. Бочоох Баһылай эһэтэ Тол-

хуттар тыһнаах үгэстэригэр үөрэммит кудулучу тахсыылаах тыллаах-өстөөх тойуксугт, талааннаах олонхоут дьон сөптөөх сыананы биэрэр.

Тыл, литература уонна история үлэһиттэрин көбүлэринэн таатта олонхоута И.Е. Огочуяров «Уһук-сүрбүү» дьоннохотун бары кыттыһан биригэр толорбуттар. И.Е. Огочуяров бэйэтэ олонхо тылын эһит, Н.И. Степанов-Ноорой (Мэнгэ-Ханалас) — Уһук Түрбүүнү, П.П. Ядрихинская-Бэдьээлэ — Абааны уолун, Е.Е. Иванова (Амма) — Айыы кыһын, В.Н. Попов-Бочоох — кыра айыы бухатырын ороолун толорбуттар. Кинилэр дьон, бука, ситэрэн-хоторон туруорбут буоланнар күн бүгүнүгэр дылы сурукка-бичиккэ киирэннэр ах-

Хайдах олоҕоҕут, ыаллар? ЭР КИИИ — ТӨҮҮ КҮҮС

Нэһилиэк туллар туттааҕа — эр киһи. Кини үлэни-хамнаһы кыайа-хото тутар буоллаҕына, ситиһии, сайдыы көтөлөнүөхтөөхтүгэр. Быйыл биһиги нэһилиэкпитигэр өтөрүнэн-бэтэрэнэн онгоһуллубатах, ыгытыллыбатах үлэ-хамнас барда, тутуу ыгытылынна. Бурдук ыһыгыта саҕаламмыта 200 сылынан элбэх үлэ барда. Музей территорията кэргэтилинэ, миэлигэс, часовня тутулунулар, протокабыт муостата санардылынна, элбэх субботниктар ыгытылыннылар. Бу барыта күүстээх илиилэр үлэлэрэ, кыахтаах, сэнэлээх хамсаанылар түмүктэрэ. Нэһилиэк аҕаларын түмсүүтэ бу үлэ-лэртэн туора турбакка инники күөҥнэ сырыттылар. Түмсүү салайааччыта Д.В. Осипов аҕалар үлэлэрин-хамнастарын туһунан сырдатарыгар көрдөстүм.

«Дьон-сэргэ үлэҕэ сир кытыһа эрэри, сылдьааччыта куруук сылдьар. Кыттыбаттар билигин да элбэхтэр. Субботуньуктарга ыччаттар күүс-көмө буолдулар. Ол курдук А.А. Сысолятин, С. Винокуров, В.И. Нератов, А.А. Алексеев, П.В.,В.В. Баишевтар, аҕа комитеттэн Н.Н. Протопопов, аҕалар С.Н. Герасимов, И.И. Герасимов, Н.Н. Кудрин. Сылгы дэлын өрөмүөнүгэр остоолбо, сизэрдийэ кэрдиллинэ, манна аҕалары кытта К.Ф. Протопопов сырытта. А.Е. Баишев массынаатынан оттугун Н.Е. Нератов уйунан остоолболору киллэрбиһит. Биччаты көмөлөһүнэрэн кулушпугун олбуордаатыбыт. Манна С.Д. Осипов, А.А. Сысолятин, С. Винокуров, Р. Тихонов үлэстэтилер. Бэйэбит күүспүтүн түмэн үлэлээтэхпитинэ эрэ тугу эмит сангардар, тутар үйэ кэллэ. Эһиил өссө кизгэ былааннар бааллар. Оҕо саада 20 сылынан олбуордарыгар оҕо ооньуур площадката тутара аһан, дьизэ кэргэним аатыгын 1 куб былаахы, 1 куб хаптаһын биэрдибит. Быйыл кыаллыбата, саас онгоһуллуоттаах. Пилорама таҥа сылдьабыт, чааһа көстүбүтэ. Түмүкпэр, эдэрдэр лидердэрэ уларыһан наада эбит. Кини өрүү инники күөҥнэ сылдьахтаах», — дьон Дмитрий Владимирович кэпсээнин түмүктээтэ.

Биһиэхэ почтальонунан Е.П. Осипова үлэстэбитэ сыл буолан эрэр. Бэйэтэ «Веснянка» оҕо саадыгар иитээччи. Үлэлиэн баҕалаах киһи, хайа да үлэҕэ бэринилээхтик сыһыаннаһар. Хаһыакка, сурунаалга суруттарыы хаһаангытааҕар да маассабыт барар. Сэтгэнийн 19 күнүнээҕи туругунан «Энсиэлигэ» — 30, «Кыымга» — 20, «Саха сиригэр» — 7, «Кэскилгэ» — 7, «Учуутал арҕыһа» — 1 киһи суруттарбыттар. Өссө да суруттарыахтаахтарын туһунан почтальон этэр. Хаһааптыт бириэмэтигэр туһааннаах аадырыстарга тиэрдиллэр буолан, сонуннары «сойуупакка» ааҕабыт.

T. НИКОЛЬСКАЯ

САҢА СҮҮРЭЭН КИИРЭР

Хамаҕаттаҕа почтабыт аттыгар сабыллан турбут райпо маҕаһынын аанын, «аны өтөрүнэн аһан бэрт» диэбиттэ, уһун модьу туорай тимир кууһан туарын кэлэ-бара көрөрбүт. Ону бу күһүн, сир ириэнэбин баттаһа, Г.Г. Дорофеев салалтатынан ингнэри түспүт олбуор аанын көннөрөн кэбиспиттэрэ. Онтон сотору маҕаһынын аһыллан аһы уонна араас туһалаах маллары атыһылыр буолбута. Атыһыт кыргыттар «өрбүлэ, эбиэтэ суох үлэлиэхпит» дэһэллэр. Күн хайа баҕарар кемигэр кэллэххэ, хаайтарыыта суоҕа дэлээлээх үчүгэй буолуо дуо? Бэйэлэригэр эмиэ туһалаах. Үлэлиир чаастара уһаан атыһылар барымтыа буолуо турдаҕа. Таах хам хатанан туруохтааҕар маҕаһынын үлэлээн дьону сэргэхситтэ.

Өссө биир сонун, почтабыт кэннигэр кураанах уһа-айбара икки мэндимээннээх дьизэ көндөйө бүтэн эрэр. Манна эһиил аптека аһыллыахтаах. Оҕоҕо нэһилиэн-нүүэ эмиэ абырал буолуо этэ. Ол аайы эмп ыла Нам киинигэр бараары трассаҕа тахсан, аһан иһэр массыналар суопшардарын «ылан барыг даа» дьон илиби-тин уунан ааттаһа турарбыт аҕыйаҕа.

Ити курдук нэһилиэкпит олоҕор саҥа сүүрэннэр киирэн иһэллэриттэн олохтоохтор үөрэбит.

H. КОКОРЕВ

Сэтгэнийн 25 күнэ — Олонхо күнэ

БОЧООҔУ ИСТИБИТ ДЬОЛЛООХПУН

кууһут Баһылай, кини эмээхсинэ көр-күлүү сөһөннээх, ырыалаах-тойуктаах Чуорааннаах Огдоочуйа дьон эбит. Бочоох Баһылай кыратыгар эбэтин батыһа сылдьан ырыа-тойук ортоугар улааппыт.

Кинини тоҕо Бочоох дьон ааттаабыттарын туһунан Баһылай бэйэтэ кэпсириинэн, төрөспүттэрэ төрүт олохторугар мыраан аннынааҕы Уһун Күөлгэ сайылыктарыгар олодохторуна, кырачаан уол оҕолору батыһан куөл кыттыгыттар талаһаттан ууга түһэн чайайан тал-баарыйытын сулбу тардан таһаарыттар. Дьизэ улахан дьон айманмыттар. Эбэтэ, тыллаах-өстөөх эмээхсин оҕоньоруттан: «Хайа, оҕом хайаата?» — дьон ыксаан ыйыппыт. Онуоха оҕоньор сүр холкудук: «Ээ, Эбэбит биир бочооҕу биэрэ!» — дьон тэбэнэттээхтик хардарбыт. Дьэ, онтон ылата күн бүгүнүгэр диэри туох даҕаны өһүргэһэ суох Бочооҕунан ааттана сылдьар, Бочооҕунан дьонугар-сэргэтигэр биллэр, киэҥни сураҕыгар. «Чэ, ол курдук таптал аат миэхэ ингэн хаалбыт,» — диэрэ үһү.

Ханнык баҕарар олонхоут кыра сааһыттан олонхо, ырыа-тойук алыбар аан бастаан таттаран уһуйтарар, ылларар. Ол курдук Чуорааннаах Огдоочуйа ханна даҕаны бардын, борбуйун көтөхпүт уолу сиэтэн дэллэритэн илдьэ барар эбит. Оннук сылдьан сахалыы ырыаны сөбүлээн, онтон уһуйулан үөрэнэн барбыт. Баһылай кыра эрдэҕиттэн сөҕөтүгүн сылдьан ис иһиттэн баҕаран туран ылгыттар идэлээх эбит. Онтуката бэйэтин кытта тэҥнэ улаатар. Дьон-сэргэ, үөлээннээхтэрэ көрдөстөхтөрүнэ, улгумнук ылынан ыллаан-туойан барар дьэллэр сайаас эдэр киһи буола үүммүт.

1970 с. Сибиир норуоттарын эпостарын толорооччуларын киэҥник уонна дириҥник чинчийбит бурят учуонайа Р.А. Шерхунаев Хатырыкка В.Н. Попов-Бочооххо анаан-минээн таһа сылдьыбыта, «Ус курдаах Үөлэн Кыырдыт» олонготун олонхолотон истибитэ. Кэлинҥи көмгэ айбыт тойуктарыттан талан көнүл тылбаас онотторон ылбыта. Ол кэнниттэн кини П.П. Ядрихинская-Бэдьээлэ, Н.И. Степанов-Ноорой уонна В.Н. Попов-Бочоох тустарынан ыстатыйа суруйан бэчээттэспитэ. Ол ыстатыйагыгар Р.А. Шерхунаев Бочооҕу импровизатор-ырыаһыт, олонхоут быһытынан кырдыаас олонхо-

тылла сырыттаҕара.

Мин Бочоох Баһылай ырыатын иккитэ истибит дьоллоохпун. Дьокуускайга республика тойуксуттарын күрэхтэһиилэригэр 50 сыл анараа өттүгэр быһыылааҕа. Онно миигин эмиэ ыһыттытара. Колхуостаах буоламын балаачы быһаарсыы кэнниттэн көңүллээбиттэрэ. Бочооҕу, мин дьоммор Намтан кэлэ-бара сылдьар буолан, билэр эгим. Мустубут күрэхтэһээччилэр «оо, Бочоох кэлбит» дьон сипсидиэн кэпсэтэллэр, оун мин биллэр киһилэрэ эбит дии саныбын. Бочоохпун хаста да ыллаттылар. Кыра баҕайы кулуупка дьүүлүр сүбэҕэ Күннүк Уурастыгырап, Амма Аччыгыһа Суорун Омоллоон, итилэр тэҥэ суруйааччылар олоороллор. Саалаҕа көрөөччү-истээччи суох, арай ити алта улуу оҕоньоттор, биир дьахтар баарын өйдүүбүн. Онно Бочооҕум иккис буолбут курдук өйдөөн хаалбыппын. Мин буолабына, Ыьургун Боотур аллараа дойдуга аттанар ырыатын кирири тылын этэн иһэн тылбын умнан кэбистим, тойугар тутта киридим. Журиларым сүдүлэрэ бэрт, аны саалаҕа өйүүр ким да суох, бырабааллаан кэбистим. Күннүк Уурастыгырап туойан бүһүтүм кэннэ ыгыран ылан баран, «тойугун үчүгэй, дьарыктан» диэтэ, оун бары кэриэтэ бигэргэттилэр. Санаабын көтөҕөннөр, онно да үөрдүм. Аны Бочооҕум «кыбыстарын бэрт эбит, дьонтон итэҕэс ыллаабаккын» диэтэ. Улахан убайым этиитэ үйэлээх сааспар тирэх буолбута.

Иккиһин 1961 с. атырдыах ыйын 12 күнүгэр Хатырыкка тутуу бырааһынныгар ыллатан истибиһит. Онно дьын чаччы дуоһуяа, сэргээн истибитим, чаччы даҕаны үтүө кыыс куоластаах эбит этэ. Кини курдук куоластаах киһини итэ иликпин, бэрт элбэх тойуксуттары иһиттим-истибигим ини. Сир үрдүгэр, үрүн күн аһыгар баарынан ахтан аһар сизиринэн, В.Н. Попов-Бочоох 100 сааһын туолбутунан, У.Д. Сивцева Бочоох туһунан кинигэтин туһунан кыра да буоллар ахтыы суруйдум.

К.Н. ТИХОНОВ,
СР норуот хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ, культура туйгуна, норуот ырыаһыта

Ааҕан-суоттаан үлэлээтэххэ

НОЛУОКТАН ДОХУОТ ТУТУЛУКТААХ

Сэтгэнийгэ Дьокуускай куорат нолуок инспекциятыгар Нам улууһун нолуок политикатыгар ведомстволар икки ардыларынааҕы комиссиятын кыттыһылаах муньах буолла. Муньахха Нам улууһугар бөдөрээтинэн үлэлиир тэрилтэлэр нолуогу төһө төлөөһүлөрүн көрдүлэр.

Тэрилтэлэр биридиилээн дьон дохуоттарыттан тутулан төлөнөр нолуоктарын уонна сир нолуога ханна үлэлээбит сирдэринэн төлөнүөхтээх. Онон Намга үлэлээбит уонна үлэлии сылдьар куорат тэрилтэлэрэ бу нолуоктары Нам улууһун аналлаах кодугар төлүөхтээхтэр, ол Нам улууһун бюджеттыгар дохуот буолуохтаах. Муньахха этиллибитинэн, нолуоктарын койу таппакка уонна толору «Сахателеком» ААО, «Россия почтата» ФГУП төлүүллэр.

ОдьКХ ГУП Нам улууһугар баар филиала биридиилээн дьон дохуоттунан 8119 тыһ. солк. туттуттар, онтон хамнас ылар кыһалдагыттан суолтагыгар эрэ төлөөбүттэр. Иэстэрин 7500 тыһ. солк. кэлэр ый бүтэһигэр, НДС нолуогуттан төннөр суумалара киирдэбинэ, төлүөх буолдулар. ОдьКХ ГУП быйыл кыһынҕы уматтыктарын, туттар матырыяалларын төлөөн аҕалтарбыт ороскуоттара олус улахан буолан, нолуогу таһынан төлүүр иэстэрэ элбэх эбит.

Бөдөрээтгэһэн үлэлиир тэрилтэлэр, үлэ конкурсуна кыайылаахтара нолуоктарын Нам улууһун аналлаах кодугар төлүөхтээхтэрин туһунан сана иһитилэр. Бөдөрээччиттэр куоракка учуокка турабыт дьон аккаастаһахтарын, нолуок инспекциятын эһиэттээх салайааччылары өйдөтөн, сөбүлэстилэр. Сорох тэрилтэлэр куоракка да нолуоктарын төлөөбөттөрө, нолуок ааһылыгытын отчуотун туттарбакка сылдьаллара көстөн табыста.

«Мас-2000» ХЭТ (сал. Матвеев С.С.), «СТК БАРС» ХЭТ (сал. Шукин Е.Н.), «Севертехснаб» (сал. Дмитриев Н.И.) конкурсуна кыайан ылбыт үлэлэрин субподрядчыга кэпсэтэн үлэлэтэллэринэн, тустаах тэрилтэлэрэ нолуок төлөөбөт буолан табыстылар. Онон ол субподрядчыктарын көрдөнүллэр. «Мас-2000» ХЭТ (сал. Матвеев С.С.) Нам улууһугар хас да тутар объектаах эрэри, Намга үлэлиир икки үлэһитин нолуоктарын эрэ төлүөх буолла. «Реголит» ХЭТ (сал. Аткакуров А.П.) былырын Намга үлэлэспит дьонун нолуогун киллэрэн туран, нолуок отчуоттарын көннөрөн иһин бу сыл бүтүүр дылы төлүөх буолла.

Ыгырыллыбыт «Ареал», «Идеал», «Артхаус», «Спецзащита», «Стройгрупп» ХЭТ-лэр салайааччылары нолуок инспекциятыгар кэлбэтэхтэр.

Муньах түмүгэр нолуок инспекциятын салайааччытын солбуйааччы В.А. Софронов үлэ контрагын түһэригэ нолуогу төлөөһүн туһунан пуунга эбии киллэриг дьон субэлээтэ.

И.Н. ГУЛИЯВА,
«Нам улууһа» МТ хонтуруоллуур-счетнай палататын председателэ

«ЫЙЫТ — ХОРУЙДУУБУТ»

Тел. 41-3-32, 41-4-96

Семенова, Нам:
— Сотовой телефонтан экстреннай сулууспаларга хайдах тийиэххэ сөбүй?

В.Н. Рыкунова, «Энсиэли» хаһыат үлэһитэ:
— Сөптөөх ыйытыы, тоҕо диэтэр ыксал тирээтэҕинэ сотовайтан эрийэн көмөнү ыгыра охсор наада буолуон сөп. Сотовой телефонтан экстреннай сулууспаларга хайдах эрийэр туһунан өссө сыл санатыгар суруйан турабын. «Мегафонтан» уонна «МТС»-тан милицияга 022, баһаарынайга 011, суһал көмөҕө 033 эрийдэххэ тутта тийэр. Онтон гаас үлэһиттэрин (04) «Мегафонтан» эрэ 040 баттаан ыгырабын. Экстреннай сулууспага сотовой телефонтан эрийиһи босхо. Маны таһынан харчыта бүтэн арахсыбыт да телефонтан кэпсэтиэххэ, көмөнү ыгырыахха сөп.

«01» сэрэтэр

БАҢААР БУОЛЛАҒЫНА КИМ ЭППИЭТТИИР?

Тымныы түспүтүнэн республика үрдүнэн баһаар ахсаана уонна уоттан дьон эмсэҕэлээһинэ элбээтэ. Ол курдук быйыл алтынны 25 күнүттэн сэтгэнийн 8 күнүгэр диэри 75 баһаар бэлиэтэннэ, олоҕо 12 киһи олоҕо былдьанна, ол иһигэр 2 оҕо. Алтынны 27 күнүгэр Амма улууһун Мээндигэ с. чааһынай дьизэ умайан икки оҕо уокка былдьанна. Баһаар электротытовой тэриллэри туттууга куттала суох буолуу быраабылалара тутуһуллубатахтарыттан табыста.

Оттон алтынны 31 күнүгэр Дьокуускайга Покрышкин уул. 79 чааһынай дьизэ умайытыгар 4 киһи өлбүтэ. Саба-балааһын быһытынан, арыгылааһын түмүгэр сэрэҕэ суох туттууттан дьизэ умайыт. Сэтгэнийн 2 күнүгэр Алдан оройуонун Алексеевскай бөһ. 4 квартиралаах олоҕор дьизэ умайытын түмүгэр 2 киһи өлбүт, баһаар төрүөтүнэн табахтааһын буолуон сөп. Сэтгэнийн 8 күнүгэр Дьокуускайга Кочнев уул. 71 чааһынай дьизэ умайан 2 киһи өлбүт, уоту сэрэҕэ суох туттууттан баһаар буолбута сабадаланар.

Нам улууһугар алтынны-сэтгэнийн ыйдарыгар Граф Бизэргэр уонна Кыһыл-Сыыр сэл. икки баһаар буолла. Баһаар ахсаанын уонна киһи өлүүтүн аҕытаран инниттэн баһаартан куттала суох буолуу уонна электробурдуованиени туһаныы быраабылаларын тутуһарга көрдөһөбүт.

Дьон олоҕор секторыгар баһаардары сэрэтин үчүгэй түмүктээх буоларын, баһаар ахсаанын уонна охсуутун намтатар туһугар, нэһилиэннэ баһаары утары билиитин таһы-

мын үрдэтэр сыаллаах «Активизация работы по снижению количества пожаров и гибели людей» дьон профилактической операция сэтгэнийн ыйтан ытыллар. Операция чэрчитинэн улуустаабы «ОПС РС (Я) №23» баһаарынай чаас уонна олохтоох баһаарынай чаастар үлэһиттэр олбуордары кэрийэн олоҕор дьонго баһаары утары инструктор таһаарар. Нам оройуонун ГПН отделениета Намнаабы ИДьО кытта мөлөт туруктаах ыллар, кэлбэт-барбат дьон олоҕор сирдэринэн рейдэлэргэ сылдьаллар.

Бу ый устата нэһилиэктэргэ көнүл өттүнэн кыттылаах баһаарынай этэрээттэри тэрийиҥ, дьон олоҕор секторыгар сэрэтэр үлэни ытыгыга ураты болҕомто ууруллар. Государственной баһаарынай надзор Нам оройуонугар отделениета бэйэтин быһаар кыабын иһинэн мизэрэтин ылынар.

Быстах хатыһыы кэнниттэн умайыт провөдтар уонна обөйдар, электросчетчиктарга илиллибит «жучоктар» хаһаайыттары олох да долгуппат, кинилэр баччаанга диэри баһаара суох олоҕортуларыг сизэнэллэр, бэйэлэрин олохторун харыстыырга кыһаллыбаттар. Тыа сирин олохтоохторо үксүлэрэ баһаартан куттала суох буолуу мизэрлэрин билбэттэр. 131 уонна 69 №-дээх федеральной сокуоннарга олобуран, оройуоннарга олоҕор дьизэлэри баһаартан көмүскүүргэ уонна нэһилиэннэ баһаартан куттала суох буолууга культуратын үрдэтигэ аналаах «Первичнай мизэрлэри» хааччыыһы боломуочуулаарааны олохтоо бэйэни салайыныы органнарыгар сүктэрилинэ. Нэһилиэктэр баһылыктара бу үлэлэригэр төһө эппиэтинэстээхтик сыһыаннаһалларын этэргэ уустук, үлэлэрин түмүгэ көстө илик.

Е.И. ЗВЕРСТОВ,
«Нам улууһа» МТ-гэ «ОПС РС (Я) №23» баһаары сэрэтэр үлэҕэ инструктора

Н.С. ОХЛОПКОВ ААТЫНАН УЛУУСТААБЫ ГИМНАЗИЯ 15 СЫЛА

НАМ УЛУУСТААБЫ ГИМНАЗИЯТЫН УБААСТАБЫЛЛААХ УЧУУТАЛЛАРА, ҮЛЭЛИЙГЭРЭ, ТӨРӨНЭЭЧЧИЛЭРЭ, ТӨРӨПҮТТЭРЭ!

Наммыт улууһун үгүс сайдыылаах ыччатын иитэр-үөрэтэр үөрэх кыһата, гимназия, тэррилбитэ 15 сыллаах үбүлүөйүнөн итиитик-истинник ис сүрэхтэн эвэрдэбит бастыгын этэбит, баҕа санаабыт эриккэһин аныбыт!

Гимназия Наммыт улууһун, Саха республикатын кэскиллээх кэнчээри ыччатын иитиигэ сүткэн суолталааһын бэлиэтибит. Чулууттан чулуу, бастынтан бастыг сахана инники кэскилин түстүүр дьону иитиигэ-үөрэтиигэ уурбут сырабыт куруутун үрдүктүк сыаналаннын, үтүө түмүктэрдээх буоллун! Гимназия өссө да үгүс ыччаты ырааска-сырдыкка, кэрэ-үтүөбэ, киэн билиигэ ыгыра-угуйа турдун, аана өрүү аһаҕас, дьэиэтэ куруук сылаас буоллун!

Улууспут дьонугар-сэргэтигэр сагаттан сана сайаҕас санаалары, соргулаах сүбэлри саҕа турдун!
Хамаҕатта саха-француз лицейин коллектива

ПРЕЗИДЕНТ СҮБЭТЭ

Биһиги гимназиябытыгар бэйэни салайыны «Лидер» оҕо тэрилтэтэ 14-с сылын үлэлиир. Тэрилтэбит салайааччыта Садовникова Е.Е., Президент сүбэтигэр уопсайа 14 оҕо баар. Хас бириддибит туспа эбээһинстээх, сыаллаах-соруктаах, ол гынан баран бары тэнгэ, илии тутуспутунан үлэли-хамсыы сатыбыт.

Биһиги сүрүн сыалбытынан гимназия үөрэнэччилэрин бири өйгө-санааҕа, уопсай дьыалаҕа, сомголоһууга түмүү буолар. Оҕолорго лидерскэй хачыстыбалары сайыннары, уопсай бэрээдэги, форманы тутуһу, үөрэҕи хонтуруоллуур туһугар үлэлэһибит. Этэн аһарбытым курдук, биһиги хас бириддибит туспа эбээһинэни толорор, ол эбэтэр министр аатын сүгэн үлэлиир. Кинилэри түмэ тардар Президент. Ол эрэри биһиги бары тэнгэ, бэйэ-бэйэбитигэр сэлээннэспэккэ, иллээхтик-эйлээхтик үлэлииргэ кыһаллабыт.

Үөрэххэ, спорка, культураҕа сыһыаннаан араас мероприятиелары ыытабыт: «Дублер күнэ», «Көмүс күнүн», «5 кылаастар нэдиэлэлэрэ», «Гимназия төрөөбүт күнэ», «Сана дьыл», «Тапталлаахтар күннэрэ», «Аҕа дойдуну көмүскээччилэр күннэрэ», «Аан дойдутааҕы дьахталлар күннэрэ», «Сааскы бал», «Выпускниктар нэдиэлэлэрэ» у.д.а.

Оҕо тэрилтэтигэр үлэлээн, дьарыктанан сылдарыт инники үөрэнэригэр, олоххо туһалаах буолуо дии саныбыт.

Биһиги оскуолабытыгар «Дьулусхан» ансамбль тэриллэн, үлэлээбитэ бири сыл буолла. Бу кылгас бириэмэ устата биһиги оҕолорбут олус элбэх ситиһилэрдээхтэр. Улуустаабы «Хотугу Сулус» конкурсу лауреаттара, региональной «Хотугу Сулус» күрэххэ «Лучший ансамбль» номинацияга тиксэн республикаҕа кыттар чыэскэ тиксибибит. Ол күрэххэ бириддилээн оҕолорбут: Попов Алеша лауреат II степени, Афанасьев Аитал дипломант I степени, Дарианна Иванова лауреат I степени, трио «Тайаар» лауреат I степени уонна «Дьулусхан» ансамбль Гран-при үрдүк аатын ылан вице-президент Е.И. Михайлова анал чороонунан наҕараадалааһыт уонна музыкальной салайааччыбыт Н.Н. Сивцева бастыг салайааччы аатын сүкпүтэ.

Мантан ураты трио «Тайаар» Уус-Алданга буолбут «Ыллаа»,

«ДЬУЛУСХАН» АНСАМБЛЬ

Туой Уол оҕо күрэххэ ситиһилээхтик кыттан кэлбиттэрэ. Лауреат-1 уонна Саха эстрадатын сулуһа Анатолий Бурнашев анал

бириининэн наҕараадалааһыттар. Улуус иһигэр тэриллэр күрэхтэргэ, мероприятиеларга көхтөөхтүк кыттабыт. Ол курдук ыам ыйыгар Саха сирин республикатын күнүгэр, киэн туттар бири дойдулаахчыт М.К. Аммосов төрөөбүт дойдутугар Хатырыкка, В.А. Штыров кытыылаах Нам улууһун общественноһын мунһаҕар кытты-

ны ылбыһытыттан киэн туттабыт.

Биһиги репертуарытын бэйэбит талабыт, онтон ансамбль репертуарын салайааччыбыт Нюргуяна Николаевна куолаһытыгар сөптөөх ырыаны талан биэрэр. Хас биридди, баҕалаах оҕо кэлэн дьарыктанар, хас сыл аайы ансамблга эбии оҕолору ылабыт, үксүн ахсыы кылаастан үөһэ оҕолор кэлэн дьарыктаналлар. Ырыа куруһуогар сылдьан оҕо биллэн турар куолаһа сайдар, мантан ураты ис санаата эмиз уларыйар, сырдыкка-ырааска талаһар буолар. Биһиги оҕолорбут инники олохторун, музыканы кытта ситимниэх санаалаахтар.

Даша АЛЕКСЕЕВА,
11-с кыл. үөрэнээччи,
«Дьулусхан» ансамбль
ырыаһыта

СПОРДУ ӨРӨ ТУТАБЫТ

Спордунан дьарыктанар оҕо чэгиэн-чэбдик, эпитетинэстээх, тулуурдаах, кыахтаах боула улаатар. Гимназия оҕолоро үөрэҕи уонна спорду тэнгэ тутан, элбэҕи ситиһэллэр. Тэриллэбитэ 15 сылын бэлиэтиир оскуолабыт спортивнай үтүө үгэстэрдээх, киэн туттар чулуу спортсменнардаах, инникитин өссө сайдар кыахтаах.

Ол курдук, биһиги оскуолабытыгар сыл аайы ытыгылар үгэс буолбут тэрэһиннэрдээхпит: «Доруобуйа күнэ», убайды-быраатты Кириллиннэр бириистэригэр улуустаабы сааскы кросс, турслет, «Аҕа уонна мин». Маны таһынан үөрэх дьылын устата кылаастар икки ардыларыгар 3 бөлөбүнэн комплекснай спартакиада ытыгылар. Оҕолор, төрөспүттэр спорт араас көрүннэригэр бастыырын иһин күрэхтэнэллэр.

Гимназияҕа үөрэх таһынан баскетбол, волейбол, футбол курдук оонньууларга, чэпчэки атлетикаҕа дьарыктыыр спортивнай секциялар бааллар. Холубура, волейболга республикаҕа биллэр «СахаВА» хас да төгүллээх чемпионна, призерна, «Улуус бастыг спортсмена» номинация кыайылааҕа Саргылаана Николаевна дьарыктыыр. Ол да иһин буолуо, оскуолабыт кыргыттарын хамаандата 3 төгүлүн улуус чемпиона буоллулар. Гимназия уолаттара хонуга тахсан футболлууларын туохтааҕар да ордороллор, күнү-дьылы аахсыбакка дьарыктаналлар. Попов Алеша, Попов Дима, Яковлев Витя, Аверьянов Денис оскуола чизин көмүскээн, улуус, республика таһымнаах күрэхтэһиллэргэ ситиһилээхтик кытталлар. Байыаннай хаамыга күрэхтэһини оскуола ах-

Лариса ТИХОНОВА,
Настя ЗАБОЛОЦКАЯ,
10-с кылаас

НАУЧНОЙ ХОЛБОҤУКПУТ

Гимназиябытыгар үөрэнээччилэри научнай-чинчийэр үлэҕэ көбүлүүр сыаллаах гимназистар научнай холбоһуктара үлэлиир. Бу түмсүү бири кэлим «Энсиэли» диэн программанан (сал. биологической наука доктора, профессор, академик Никита Гаврилович Соломонов) үлэлээн кэллэ. Научалар Академияларын Дьокуускайдааҕы филиалын иһинэн үлэлиир биология институтун, Саха государственной университетин, нефть уонна гаас проблематын институтун учуонайдарын кытта сибээс олохтоон, оҕолор үлэлэрин таһыма сылтан сыл үрдүүр.

Сайын гимназистар, учууталлар научнай салайааччыларбытын И.Ф. Шурдук, Ефимова А.П., Егорова П.С., Сабарайкина С.Н., Черосов М.М., Скобелева А.А. кытары экспедицияга бараллар. Бу экспедициялар олус туһалаахтар. Оҕолор гербарийы хомууу, хатары ньымаларын биллэрэр, хамсыыр-харамайга араас оупуттары онорорго, тулалыыр эйгэни кэтээн көрөргө үөрэнэллэр. Манньык хабааннаах үлэҕэ биһигини учууталларбыт иллээн-саҕалаан илдэ сүлдэһэллэр: Л.Т. Попова, Д.М. Колесова, В.М. Федорова, Л.В. Бочкарева, С.Г. Слепцов, П.Н. Баишев, В.В. Сокольников.

Научнай-чинчийэр үлэлэрин оҕолор бастаан оскуола иһигэр ытыгылар «Аммосовскэй ааҕылырга» билиһиннэрэллэр. Онтон талыллан салгыы «Инникитэ хардыы» научнай-практической конференцияга кытталлар. Гимназиябыт аатын научнай эйгэҕэ ааттаптыт, үрдүк ситиһиллэммит оҕолор аҕыйаҕа суохтар. Холубура, Марков Афона 2008 с. Москваҕа ытыгылыбыт бастакы региональной космической форумна кыттыбыт. Владивосток куоракка научнай-чинчийэр бырайыактар конкурстарыгар I степеннээх дипломант, Бүтүн Россиятааҕы эдэр ыччат научнай-технической быыстапкаҕыгар «Разработка конструкции сварочных аппаратов для полимеров» дакылаатынан кыттан, дипломант үрдүк аатын ылбыта. Эмиэ бу сыл Санкт-Петербург куоракка ытыгылыбыт Бүтүн Россиятааҕы «Интеллектуальное Возрождение-2008» XVII научнай конференцияга Аргунова Айыына, Кириллин Коля I степеннээх дипломант буолбуттара. Игнатова Тома «Моя законотворческая инициатива» диэн Россия эдэр ыччатын форумугар «Политическая социализация школьников» диэн дакылаатын II степеннээх дипломант буолтота.

2009 с. Негирнов Дьулус уонна Протопопов Егор Москва куоракка ытыгылыбыт академик Сергей Королев аатынан научнай ааҕылырга үөрэхтэһин федеральной агенство дипломнарын наҕараадалааһыттар. Оттон Эверстова Люба, Николаев Вова, Данилов Петя «Юность — космосу» уокруктар икки ардыларынааҕы космической фестивалга кыттан кэлбиттэрэ. Бу сайын Харлампьева Настя ЮНЕСКО ассоциациянан оскуолабытын үөрэнээччилэрин кытары аан дойдутааҕы конференцияга кыттан кэлбитэ.

Бу да үөрэх дьылыгар гимназистар научнай холбоһуктара үгэс былааннаах. Үлэбит эйгэҕэ кэнгээн, таһыма үрдээн оскуолабыт 15 сылын үгэс ситиһиллээх көрсөргө бэлэммит.

Варя МЕСТНИКОВА,
10-с кыл. үөрэнээччи,
Президентскэй Сүбэ научнай сектора

КИЭН ТУТТАР УЧУУТАЛБЫТ

Гимназия 15 сыллаах үбүлүөйүн көрсө биһиги учууталбыт Новгородов Александр Валерьевич бэртээхэй бэлэх онордо. Бу саас Саха сирин бастыг учуутала, «Үөрэҕири туйгуна» буолан, «Учитель России-2009» конкурсука ситиһилээхтик кыттан кэллэ.

Александр Валерьевич — черчение учуутала, аныгы технологияларын үлэҕэ директору солбуааччы, 2008 сыллаахха «Аныгы технологиялары толору баһылаабыт виртуоз-учуутал» аатын ылбыта. Бүгүн кини биһиги хаһыапты ыалдыта. Александр Валерьевич конкурсука хайдах быһылаахтык ытыгылыбытын, тугу сананы, сонуну билитин туһунан бу курдук кэпсээтэ:

— Бүтүн Россиятаабы конкурска кыттар олус эпитетинэстээх. «Саха сирин бастыг учуутала» ааты ылан, салгыы Россия учууталларын түмэр конкурска кыттарым туһунан эпитеттиригэр үөрбүтүм, ону тэнгэ долгуя, салпа санаабытым. Россия бастыг учууталын быһаарар конкурс 1990 сылтан ытыгылар. Онон быйыл 20 сылын бэлиэтиир Россия араас муннуктарыттан барыта 71 учуутал кэлэн кытына. Алтынны 23 күнүгэр конкурс үөрүүлээх аһылыгыта буолбута. Конкурс тэрйээччилэрин аатыттан «Учительская газета» хаһыат кылаабынай редактор Положевец Петр Григорьевич эвэрдэлээбитэ, сарсыныгар конкурс кыттылаахтарын Москва куорат баһылыга Юрий Лужков ыгыран көрсүһүү тэрийбитэ.

Конкурска бары да дэгиттэр дьобурдаах, талааннаах дьон кытынылар. Быйылгы конкурс бастакы түһүмэҕэр хас биридди учуутал уруок, кылаас чааһа, методической семинар ыппыта, онтон бөлөхтөнөн төрөспүт мунһаҕын уонна педсовет үлэтигэр кыттыгытара, санаа атастаспыттара. Иккис түһүмэххэ 15 учуутал кыттыгытыттан дьүүлүүр сүбэ биэс кыайылааҕы быһаарбыта. Учуутал күнүн көрсө алтынны 5 күнүгэр Россия бастыг учууталын аатын ааттаабытара. Үбүлүөйдээх конкурс кыайылааҕа Челябинскэй уобалас Магнитогорскэй куорат оскуолатын учуутала Никифорова Наталья Сергеевна буолла.

Бу конкурска кыттан бири санаалаахтарбын, саҕа добор-атас дьону буллум, дойду араас муннугар үлэлиир, айар-тутар, хас биридди эрэ ураты суоллаах-истээх учууталлары кытта билестим. Угустук кэпсээтэн, алтынан киһи элбэҕи өйдүүр, билитэ-көрүүтэ кэнгир эбит. Конкурс бүппүтүн да кэннэ сибээспитин быспаптыт, аныгы технологияны туттан, биригэ үлэлиир былааннаахпыт. Бу үлэбит бири үөрэх предметинэн мунурдаммакка, үөрэтии эйгэтин кэнгэтэр сыаллаах буолуоҕа. Сорохтор ыытталлар: «Москва курдук улахан куорат оҕолоро олох атыттар, ураты дьобурдаах, билилээх оҕолор дуо?» — диэн. Мин санаабар, оҕо барыта бири, туох да уратыга суох. Оҕону таптаахха, өйдөөххэ эрэ наада. Конкурстан төннөн, гимназиягар кэлбиппэр, киэрээппин кытта оҕолор, учууталлар сибээки дьөрбөтө, эвэрдэ плакат туппутунан, музыка доһуоһулаах көрсүбүттэрэ соһучу уонна олус долгунуулаах түгэн этэ. Киһи манньык түгэннэри ордук күндүтүк саныыр, умнубат.

Александр Валерьевич: «Гимназия аны 15 сылынан төһө уларыйыт?» — диэн ыйытыгы бу курдук хоруйдаата: «Аны 15 сылынан гимназия үөрэнэр дьэитигэр киһи, концерт көрөр саала, киэн-куон фойеаах киэрэр вестибюль тутуллуо. Таһырдьа «Выпускниктар аллеяра» диэн ааттаах мас ордудуу баар буолуо. Кыһын ханкылыыр сиргэ оҕолор хоккей оонньуохтара, ханкылыахтара. Гимназия анал идэлээх, орто анал үөрэхтээх дьону үөрэтэр таһаарар буолуо». Учууталбыт ыра санаатын үлэстэрин истэ олонор, биһиги бу барыта олоххо киэрэрэ буоллар дии санаатыбыт. Кирдьык, бары түмсэн, бири санаанан үөрэнэхпитинэ, үлэлээтэхпитинэ хаһан да туолуо, кыаллыа собуу баар оноруохха сөп.

Эрчим ОБУТОВ, Настя ИЛЬИНА

(Төлөбүрдээх төрүөккэ бэчээттэнэр)

«ОБО ЭЙГЭТИН ТҮӨЛБЭТЭ» 40 СЫЛЫГАР

Мин пионердар дьэилэригэр 1986 с. З.А.Тихонова ыгырыгынан куруһуок салдааччытын үлэи кирибитим. Бастаан интернационал кылаастаах үлэи кылаастаах оттон 1987 сылтан методист быһытынан Наммытым.

Бу сылга биһиги сага дьэиэ-Намнаабы 8 кылаастаах оскуола дьукаах кирибитим. Манна 2 улахан хоһу кыра-кыра гына бысталаан 8 хос онгорбулпут. Төһө да кыра-бас буолларбыт сөрү-сөпкө батан оҕолору куруһуокка дьарыктаабыт. Барыта 8 буолан «Эрэл» ирдэбил этэрээт, ИДЖ, айылба, иис, уһаныы, кулинарнай, кукольнай, драматическай, техническай, дуобат, фотокуруһуоктары ыппыппыт.

Дьэибит олус тымныы этэ. Арай биридэ кыһын батарабыт алдынан сүүрээ-көтө сырыттаһытына, Дьокуускайтан «Кэскил» обо хаһыатын корреспондента В.Н. Угарова кэлэн үлэбитин билестэ. Усулуобуйабытын көрөн сөбөн-махтайан туран хаһыакка ыстатыйа таһаарбыта.

лан барбыта. Түмсүүлэринэн 4 хайысхаба идэбэ бэлэмнээ-тин барбыта: технологическай, эстетическай, естественнай, туһааныы, коммунистическай, эрээччи оҕолор талан ылбыт куруһуоктарын хайысхатынан үөрэххэ, үлэбэ кирибиттэрэ. Онон бу туһааныынан тэрилтэлэри кытта биридэ үлэлээһин, рефераттары, дакылааттары суруйуу, проектанай үлэри толоруу, информационнай технологияны туһаныы оҕолортон да, педагогтардан да киэнг ис хоһоонноох үлэни эрэйбитэ.

Ити курдук, эбии үөрэхтээһин тэрилтэтин педагогическай үлэтэ элбэх оҕолорго элбэх билиини, уопуту биэрэн олохо уһуйан таһаарда. Педагогтартан бэлэстэн аһарыаха сеп: Соколова Е.В., Никифорова А.В., Федорова У.П., Никифорова Т.П., Хордогосова Н.И., Сыромятникова М.П., Федорова Е.П., Семенова Н.И., Карамзина Т.А., Олесова А.И., Неустроева С.Н., Гоголева Л.Е., Иванова Е.К., Стручков С.Н., Попов В.М., Суздалов Н.И., Новгородов В.С., Ива-

САЙДАР СУОЛЛААХ ОБО ТҮӨЛБЭТЭ

Хаһыат матырыяала кэнники сага дьэилэ-нэрбитигэр улахан көмөлөөх буолбута.

Дьобус коллективка Леонтьева А.К., Замятина А.В., Харитоновна Л.Ф., Павлова Т.Ф., Кириллин А., Павлов А.А., Емельянова С.Г., Суздалов Н.И., Диодоров Г.Г., Кылаева А.Е., Винокурова А.И. бэйэлэрин кылаастарын киллэрситтэрэ. Куруһуоктары таһынан улуустары пионерскай активистарга, баһаатайдарга семинардар, үөрэхтэр, фестиваллар, конкурстар былааннаахтык баран иһэрэ. Хас биридди маассабай үлэр араас формаларынан ытылланнар улуус пионердара, баһаатайдарга көхтөөхтүк кытталлара. Төрөөбүт кыраайы үөрэттигэр элбэх кылааты «Эрэл» ирдир этэрээт киллэрибит. Этэрээт үс көлүнэтэ үс төгүл республикабы кыайылаабынан тахсан, путевкаларынан, грамоталарынан набаарадаламмытара. Улуустаабы пионерскай хамсааныны тэтимнээхтик барарыгар саамай улахан өйөбүлү үрдүкү салааларыт – комсомол 3-с секретардара Эверстова В.В. уонна Колесова З.М. онгорбуттара. Кинилэри кытта тэнгэ маассабай-методическай көмөлөрү онгоро тымныыны-ыраабы аахсыбакка элбэхтик дружиналарга тахсар этибит. Ол сабана октябрскай оонньуулар, коммунарскай сбордар, слеттар, обо ыһыахтара көтүппэккэ ытылгалларын ситиһэр этибит.

Улуустары пионерскай активистарга, баһаатайдарга семинардар, үөрэхтэр, фестиваллар, конкурстар былааннаахтык баран иһэрэ.

1991 с. сага тутуллубут киэһээни оскуола дьэитигэр эмиэ дьукаах буолан кирибитим. Обо дьэиригэр кэнэтигэр улуус баһылыга Д.Ф. Алексеев уонна үөрэх управлениын начальнига Н.Г. Дьячкова сөптөөх дьаһалы ылан, дьэилэнир дьолломмулпут. 90-с сылларга политическай, социальнай-экономическай уларыйылар кэмнэригэр обо тэрилтэлэригэр харага быһыт бурүүкээбитэ. Ыһыллыы, сабыллыы ыарахан тыһа биллибитэ. Урукку пионердар дьэилэрин үлэтигэр атын хайысханы көрдөөһүн, толкуйдааһын барбыта. Обо дьобурун сайыннарыга өр сүл үлэ-лэбит Зинаида Алексеевна сүүрэн-көтөн, кэпсэтэн, туруорсан, республиканскай обо тэрилтэлэрин соһуун үлэтигэр Т.М. Ильина, Н.А. Барашкова, А.Д. Васильев өйөбүллэринэн, «Эрээччи» программанын үлэбитин салгыыр буолбуппут. «Обо общественнай түмсүүлэрин көмөтүнэн оҕону обо эйгэтигэр уһуйуу» дьэн сангалы хайысхалаах экспериментальнай үлэбитин сабалаабыппыт. Ааппыт эмиэ уларыан «Обо эйгэтин Түөлбэтэ» дьэн буолбуппут. Научнай салаааччыбытынан А.П. Оконешикова, психологическай наука доктора, профессор, анан, күн бугунүгэр дьэири тэнгэ үлэлээбэ сылдьар.

Ол сылтан куруһуоктары көрүнгүрүнэн холботолоон, 4 обо түмсүүтүн уонна социальнай хайысхалаах үөрэтэн-онгортон таһаарар комбинат тэримиппит. Ол курдук, «Эдэр артыыстар», «Айылбаны харыстааччылар»: натуралистар, экологтар, туристар, краеведтар, «Имгизг тарбахтар»: национальнай иис, «Эдэр парламентарийдар», 6 саастарыттан 18 дьэири оскуола, детсад оҕолорун, УПК 16 саастарыттан 21-гэр дьэири саастаах эдэр ыччаты түмүттэ. Сага экспериментальнай үлэни сабалайырга эбии штат наада буолбута. Педагогтар ахсааннара эбиллибитэ, ону тэнгэ методист штатын оннугар директору үөрэхти илтигэр солбуулааччы дьэн көрүлүбүтэ. Куруһуоктар, студиялар ахсааннара элбээн, дьэи бопуруоһа сытытык турбута. 1997 с. улуус баһылыга А.Н. Ядреев көмөтүнэн биһиги бу дьэиэ хаһаайынынан хаалбыппыт. Үлэ эмиэ күөстүү оргуйбута. Педагогтар бэйэлэрин билиилэринэн, үтүө санааларынан оҕолору олоххо бэлэмнээх, сөптөөх суолларын булунар кыахтаах дьон буолан тахсалларыгар көмөлөһөллөр.

Оҕолорбут онгоһуктара, ырыалара-тойуктара Москва, Ханты-Мансийск, Новосибирск куораттарга, «Океан», «Орленок» Бүтүн Россиятаабы обо лаабырдарыгар, Парижка сырдатыллыбыттары, грамоталарынан, дипломнарынан бэлэстээбиттэрэ. Москвага уонна Дьокуускайга Президентскай Елкаба сүлдэбиттара, президент Штыров В.А. граны икки төгүл Попов Петя ылбыта. «Полярная звезда» ырыа конкурсугар көтүппэккэ кытталлар. Экологтарбыт, телестудиябыт, краеведтарбыт хас да граннарыллыбыттары. Сага хамсааныннар түмсүүлэр үлэлэрин өссө кэнэти, диригэтэн биэрбиттэрэ. Оҕолор дьобурдарын эрэ арыан буолбакка, кинилэри идэбэ туһааныынан, олоххо туһалаах дьарыктаах тахсалларыгар олуку уруул-

нов И.Н. о.д.а. Педагогтар үлэлэрэ тахсылаах буоларыгар күүс-көмө төрөппүттэр буолааччылар. Түөлбэ проблематын быһаарсыыга, маассабай үлэлэри ытытыга, оҕолору кытта үлэбэ, аһымал ацияларга актыыбынай кыттааччы, тэрийсээччи буоллаллар. Төрөппүттэр Усов Д.Д., Григорьева Д.В., Попова Д.П., Колесова М.К., Винокурова М.Н., Сивцева А.Д., Петрова Е.П.

о.д.а. Оттон пионерскай тэрилтэбит «Чолбон» обо тэрилтэтин холбоһуга дьэн уларытыллыбыта. Кыра кылаастар бөлөхтөрө «Канээри», орто саастаах бөлөхтөр «Кэскил», улахан саастаах оҕолор бэйэлэрэ талан ылан «Ситим», «Кустук» о.д.а. ааттаммытара. «Чолбон» дьэн ааты Хатын Арыы оскуолатын активистара туруорсан инэрбиттэрэ. Билигин элбэх бастыг лидердэр, бастыг баһаатайдар тахсылааччылар. Улууска «Эдэр ыччаты түмэр обо тэрилтэ» дьэн номинация кыайылаабы буолбуппутунан кьэн туттабыт. Урукку пионерскай үлэ баһаатайдарын уонна пионердарын умнубакка, кинилэри мэлдьи чьистээн обо тэрилтэтин юбилейдарын көтүппэккэ бэлэтибит. Кинилэргэ улахан болҕомтону ууралларыгар, көмөлөһөллөрүгэр куруутун субэлибит, ирдийбит. Былырын «Умнулубат пионерскай куттаа уоттара» дьэн кинигэни З.А. Тихонова урукку уонна билигингэ көлүнээбэ бэрээхэй элбэх онгорбута.

«Обо эйгэтин Түөлбэтин» тэрийбит үлэтин көрө-билсэ элбэх ыалдыттар сылдыаллара: президент М.Е. Николаев, Саха-Япония коммерческой ассоциация салайааччылар, ДВ «ИСАР» экологическай хамсаанын бэрэстэбииттэллэрэ, дьэи кэргэн комитетын специалистара, биллиилээх артыыстар, үөрэх министр Ф.В. Габышева уонна үлэтигэрэ. Республика улуустара биһиги уопуппуттан туһанан үлэли-хамсыы сылдыалларыттан астынабыт. Кэнники 15 сүл устата Түөлбэбэ республиканскай таһымнаах 2 научнай-практическай конференция, проблемнай курс, семинар ытытыллылар. Бу барыта үлэбит ис хоһооно бааһын, оҕолорго айар талаан аана тэлээччи аһаас турарын көрдөрөр, кэрээлиир.

Иити үлэтин хаачыстыбата кэнги – сайда турар. 2007 сылтан тэрилтэбит сага экспериментальнай темалара биридиппэн обо бэйэтин сайдар программатынан дьарыктанар усулуобуйатын тэрийгэрэ, салайарга туһуланар. Үөрэх управлениын начальнига В.Н. Дьяконова улууска эбии үөрэхтээһин кинээ сайдарыгар ахсаабат кыһамнытын уураар. Билигин биһиги материалнай – техническай базабыт бачача тупсан, урукку, эргэ тэриллэригэр босхолоон эрээбит. 2003 с. дьэибит ангар өтүгэр капиталнай өрөмүөн ытытыллыбыта. Онтон салгыы харчы собуунан кыайан онгоһуллубакка турар. Эмиэ бу сылга «Түөлбэ» коллективыгар биридүйүлээхтэрбит, Ил Түмэн депутата Г.Г. Местников уонна «Колми-95» САО генеральнай директора Румянцев Н.И. УАЗ массыныны бэлэстээбиттэрэ. Күн бугунгэ дьэири массынынабыт туһана сылдыабыт. Урукку өтүгэр эргэ да буоллар КАВЗ автобастаах этибит. Суоппардарыт Ноговицын Г.Г., Сивцев А.И., Попов С.Е., Попов Н.Н., Эверстов М.В. көмөлөрүнэн улуус иһинэн, республика улуустарынан гастролларга, семинардарга балайда сырыттыбыт, сылдыабыт.

Мин 20-тэн тахса сүл устата «Обо эйгэтин Түөлбэтигэр» Зинаида Алексеевны кытта биридэ үлэлээбиппинэн кьэн туттабын. Үөрэти уонна иити систематыгар араас инновационнай хамсааныннын кэмнэригэр талааннаах, кьэн көбүстээх, инникини өтө көрөр, ыарахантан чабыбат салайааччылыын алтыһан, бэйэ-бэйэбитин ситэрсэн үлэлээн кэлибиттэ кэксэ ситиһиллээбэтигэр олус үөрэбин. Зинаида Алексеевнаба, үлэлээбэ педагогтарбар, баһаатайдарга, оҕолорго мин үлэбэр көмөлөспүттэригэр улахан махталбын тийэрдэбин. Пионердар дьэилэрэ тэриллибитэ 40 сыллаах юбилейинан итигит-истигиткэ эбэрдэлибин. Элбэх ситиһини, доруобуйаны, дьолу-соргуну бабарабын. Мэлдьи айтатута, кэрэ санаалаах сылдыабыт!

О.И. ПОТАПОВА,
үөрэтэр-нитэр үлэбэ директору солбуулааччы,
РСФСР Үөрэтирин туйгуна,
СР Президенти «Бастыг педагог»
граны кыайылаабы

ИСТОРИЯ ПИОНЕРИИ НАМСКОГО УЛУСА

1924 г., ноябрь – год создания 1 пионерского отряда. Первые вожаты – Дьяконов Ф. Г., Е. Д. Азарова. Первая клятва пионеров была принята 12 октября 1924 г. 1925 г. – 2-й пионерский отряд создан в Модутском наслеге. Вожатая – Аверинская А. Г. Первые пионеры – Сивцев Е. С. – Таллан Бүрэ, поэт. Жил в с. Бетюнци. Умер в 1984 г. Никифоров З. П. – учился в Москве. Умер в 1930 г. Гаврильев И. С. /Хамагатта/ – работал в райсовете Булуңского района. Умер в 1930 г. Потапов Д. С. /Кюбяконцы/ – имел высшее образование. Работал секретарем обкома комсомола Якутии. Погиб в боях за Родину. Макаров В. Н. /Кюбяконцы/ – более 30-ти лет работал в партийной и комсомольской системе. Азаров В. Н. /1 Хомустах/ – окончил Якутский торговый техникум. Работал председателем потребительской кооперации «Холбос». Дьяконова Г. В. /Тюбятцы/. Лукин И. И. – работал в райсовете и председателем сельпо. Потапова В. /Тюбятцы/. Олесов И. И. /2 Хомустах/ – умер в конце 30-х г. Геннадий и Виктор Конаныхины – родные дети Аверинской А. Г., погибли в боях за Родину. Посельский Г. И. – первый чекист Якутии. Погиб в боях за Родину.

ПРАВОПРЕЕМНИК ПИОНЕРИИ – ДОО «ЧОЛБОН»

1993 г., 24 февраля – год создания детского движения. Значители детского движения – детский центр «Түөлбэ», Арбынская СОШ, Хатырская СОШ, Хатын-Арбынская СОШ, Намская СОШ № 2. Название «Чолбон» предложено пионерами Хатын-Арбынской СОШ. Традиции пионерской организации: отряд «Пламенные сердца» Хамагаттинской СОШ, трехдневная учеба активистов, детский ысыах, коммунарская методика КТД /коллективное творческое дело/ Затонской НСШ и Модутской СОШ, сотворчество детей и учителей в Хатырской СОШ, детское самоуправление по полезным делам в Намской СОШ № 2, 1 пионерский отряд взрослых создан в ХАСОШ старшей пионервожатой Петуховой В.С., работа студий по интересам в Едейской СОШ, детские объединения и учебно-производственный комбинат в ДЦ «Түөлбэ». 1994–1999 гг. – конкурс «Стартин», 1997–«Марш эстафет», 1999–КВН, 2000–«Лидер Года», 2007–движение «Академия лидеров», 2008–движение «Дворовый вожатый»

ПРЕДСЕДАТЕЛИ УСАО «ЧОЛБОН»

Потапова О. И. – с 1992 по 1993 г., Сокольников В. Д. – с 1993 по 1995 г., Никулина Н. Г. – с 1995 по 1996 г., Петухова В. С. – с 1996 по 1999 г., Христофорова Е. Ю. – с 1999 по 1999 г., Дьяконова М. С. – с 1999 по 2004 г., Ноговицына Д. В. – с 2004 по 2005 г., Соловьева С. А. – с 2005 г.

КОМИССАРЫ КРАСНОГАЛСТУЧНЫХ ОТЯДОВ

Дьяконов Ф. Г., Азарова Е. Д. – первые учителя, вожаты пионерской ячейки в 1924 г., Ядрихинский М. П. – вожатый Намской СОШ /1955-1957/, Эверстов В. В. – вожатый Хамагаттинской СОШ /1955-1957/, Дьяконова М. А. – вожатая Хатын-Арбынской СОШ /1963-1968/, Егоров В. И. – вожатый 1 Хомустахской и Намской СОШ № 1, Чирикова В. А. – вожатая Хамагаттинской СОШ /1964-2000/, Яковлев А. Д. – вожатый Едейской СОШ /1971-1989, Сивцева К. Я. – вожатая Намской СОШ № 1, Гуляева М. М. – вожатая Намской СОШ № 2, Ясона С. А. – вожатая Затонской НОШ.

ВЕТЕРАНЫ ДЕТСКОГО ДВИЖЕНИЯ

Софронова З. Д. – вожатая Намской СОШ № 2, Солдатова Л. И. – вожатая 1 Хомустахской СОШ, Сыроватская А. В. – вожатая Арбынской СОШ, Алексеева А. А. – вожатая Партизанской СОШ, Касьянова Л. П. – вожатая Салбанской СОШ, Колесова В. Г. – вожатая Кюбяконской СОШ

УЧАСТНИКИ РЕСПУБЛИКАНСКОГО КОНКУРСА «ВОЖАТЫ ГОДА»

1997 г. – Павлова С. М. – вожатая Затонской СОШ, 1 место, 1997 г. – Винокурова М. В. – вожатая Хатырской СОШ, номинация, 1999 г. – Новгородов А. В. – вожатый Намской гимназии, 2001 г. – Ядрихинская А. И. – вожатая Намской НШ, 3 место, 2003 г. – Оконешикова М. И. – вожатая Хамагаттинской СОШ, 1 место, 2005 г. – Соловьева С. А. – вожатая Едейской СОШ, номинация «Перспектива», 2007 г. – Винокурова Т. Е. – вожатая Хатын-Арбынской СОШ, номинация «Ученическое признание», 2009 г. – Ядрихинская А. И. – вожатая Намской НШ, 3 место

ПОБЕДИТЕЛИ УЛУСНОГО КОНКУРСА «ЛИДЕР ГОДА»

2000 – Куличенко Айсен, 1 Хомустахская СОШ. Работает в ОВД Намского улуса, 2001 – Евстафьев Алеша, Хатын-Арбынская СОШ, 2002 – Сидорова Аня, улусная гимназия, студентка ФЛФ ЯГУ, 2003 – Коржанкин Клим, улусная гимназия, 2003 – Сивцев Коля, Амгинская гимназия (республиканский конкурс в с. Намцы), 2005 – Корчанова Валерия, Хатын-Арбынская СОШ (старшее звено), педагогический институт г. Мирный, 2005 – Константинова Ася, Едейская СОШ (среднее звено), 2006 – Платонова Таяна, Намская СОШ № 2, 2007 – Обутов Коля, Едейская СОШ, 2008 – Корчанов Влад, Хатын-Арбынская СОШ

ШТАБ ПИОНЕРОВ – НАМСКИЙ ДОМ ПИОНЕРОВ

1969 г. – год создания Намского Дома пионеров; 1992 г., 31 декабря – Дом пионеров переименован в Детский Центр /Обо эйгэтин Түөлбэтэ/; Колпашников Н. П. – директор с 1969 по 1972 г.; Седалищева А. Ф. – директор с 1972 по 1973 г.; Слепцова А. И. – директор с 1973 по 1977 г.; Акимова Х. Н. – директор с 1977 по 1984 г. Горохова Р. Н. – директор с 1984 по 1985 г. Тихонова З. А. – директор с 1985 по 2009 г.; Муниципальное образовательное учреждение дополнительного образования детей «Детский Центр «Түөлбэ». Республиканская экспериментальная площадка с 1992 г., опорное учреждение МО РС /Я/, «Школа года - 2003», лауреат республиканского конкурса деятельности УДОД, дипломант 3 степени III Всероссийского Дальневосточного конкурса деятельности УДОД.

СОЗДАНЫ ДЕТСКИЕ ОБЪЕДИНЕНИЯ:

1. «Юные артисты» – фольклорный, танцевальный, вокальный. 2. «Юные друзья природы» – натуралисты, экологи, краеведы. 3. «Юные парламентарии» – фотокружок, телестудия «Саһарба». 4. «Умелые руки» – национальное шитье, кулинария, столярство. 5. Учебно-производственный комбинат – столярный, кондитерский, швейный, обувной цеха, детский магазин «Кыһылаах», научный руководитель – Оконешикова А. П., доктор психологических наук, профессор, декан факультета психологии ЯГУ.

ОТЛИЧНИКИ ОБРАЗОВАНИЯ РСФСР И РС /Я/

Тихонова З. А. – директор, заслуженный учитель РФ, Соколова Е. В. – педагог ДО фольклорного коллектива «Дьэрильиатта», Никифорова А. В. – педагог ДО кондитерского цеха УПК, Потапова О. И. – зам. дир. по учебно-воспитательной работе, Сыромятникова М. П. – педагог ДО студии «Национальное шитье», Семенова Н. И. – педагог ДО кружка «Юный краевед»

УЧАСТНИКИ РЕСПУБЛИКАНСКОГО КОНКУРСА «СЕРДЦЕ ОДАЮ ДЕТЯМ»

1999 г. – Никифорова Т. П., педагог ДО «Юный эколог». 2000 г. – Федорова Е. П., педагог ДО студии «Мультипликатор». 2001 г. – Олесова А. И., педагог ДО вокального ансамбля мальчиков «Кэскил». 2004 г. – Аржакова С. И., педагог ДО студии «Декор». 2006 г. – Федорова Е. П., педагог ДО студии «Мультипликатор», диплом «За инновацию» Всероссийского конкурса «Сердце отдаю детям», золотая медаль «За полезное».

НОВЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ НА УРОВНЕ РЕСПУБЛИКИ

1. Детские общественные объединения и детское самоуправление. 2. Экологическая и краеведческая исследовательская работа. 3. Охват детей дошкольного возраста и молодежь с 16 по 21 год. 4. Открытие трудовой книжки с 14 лет. 5. Выплата сдельной зарплаты и стипендий ЦТ и З. 6. Открытие детского магазина. 7. Открытие учебно-производственного комбината. 8. Создание детской телестудии. 9. Сотрудничество с Уз: БГФ ЯГУ, НПК, Саха-Японской коммерческой Ассоциацией, экологическим движением ДВ «ИСАР», школами и организациями г. Якутска. 10. Связь с УДОД республики

НОВЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ НА УРОВНЕ УЛУСА

1. Фольклорный коллектив. 2. Первый вокальный ансамбль мальчиков. 3. Экопарк «ЭХО». 4. Экологические экспедиции по реке «Канкэмэ». 5. Улусный конкурс «Лидер года». 6. Улусные конкурсы «Стартин», КВН. 7. Улусный совет детских телестудий.

Күннэтэ көрөр дьоммут

АБА ДЬОЛО

PDF Compressor Free Version

Олобун үлэбэ, спорка анаабыт үлэ спорт ветерана, Партизан төрүт олохтоо Иванова Михаил Иванович сэтгэний 23 күнүгэр 70 сааһын туола. Онно сөп түбэһиннэрэн кини сэмэй олобун кэпсээнин хаһыатын сырдатыхтын бабардым.

Михаил Иванович оскуолаба үөрэнэр кэмнэрттэн спорду сөбүлүүр. Ол курдук, тустуунан дьарыктанара, саахымакка, дуобакка ооннуура. Абата тынна-абар, абатын кытта дуобаттыыр, саахыматтыыр эбит. Михаил абата, Иван Иннокентьевич аабарга, суруйарга 1 Хомуустаах тагаратын дьиэтигэр үөрэммит.

Сэбиэскэй былаас буолбутун кэннэ, холбоһуктааһын кэмнэргэр холкуостары тэрийиигэ үлэлээбит 1933 сыллаахха биир сыл Сангаарга таас чох хостоһунугар ударнай биригээдэбэ кыттан үлэлээбит. Сэри сабана ревизионнай хамыыйһыа председателинэ үлэлээбит. Сэри кэмнэргэр сут-кураан буолан холкуостаахтар хоргуян барбыттарыгар, холкуос салайааччылары субэлэһэн баран, сааскы ыһыы сиэмэтэ ордубутун дьонго түгэллээбит. Ол буруйугар, салайааччылары араас болдьоххо хаайыгы угаталаабыттар. Иван Иннокентьевичи биэс сылга хаайбыттар.

1945 с. амнистия буолбутугар босхоломмут. Хаайыгы Винокуров Илья Дорофеевичтын бииргэ сыппыттар. Кини кэлин куораттан тахсан иһэн Иванова хонор-өрөөн ааһара үһү. Иван Иннокентьевич 1953 с. ыалдыан өлбүтэ. Ийэлэрэ, Дария Степановна, биэс оҕону кытта бэйэтэ хаалан, сааһын тухары ыанньык-сыттан киһи-хара онортообута. Михаил иккис оҕо, бастакы уол этэ. Онон кыра эрдэбиттэн дьэ ис-тас үлэтин билбитэ, от-мас тийиитэ, муус ылыыта кининэ буолара.

Михаил оройуонга, оҕолорго дуобакка 1954 с., саахымакка 1959 с. чемпионнаабыта. Оскуоланы бүтэрэн баран, аны тустууга 63 килэбэ 1965 с. бастаабыта. Саахымакка, дуобакка ооннуурун ырааппакка баччаанга дылы иллэн кэм дьарыга онгостон кэллэ. Нэһиликкэ, улууска актыыбынай, бастакы разрядтаах оонноочунан биллэр. Тустубут кэмнэргэр, тустууга эмиэ бастакы разрядтаах этэ. Михаил Иванович саахымакка билингни ситиһилэрин аахтааха:

— 2000 с. СГУ уонна Нам улунун ветераннарын блиц-турнирыгар — чемпионы; — Афанасьев М.К. бириһигэр республикатаабы күрэххэ — иккис миэстэ; — Нам улунугар бастакы разрядтаахтарга эс төгүл бастаабыта, элбэхтэ призераабыта.

Михаил Иванович 1956 с. Партизан 7 кылаастаах, 1959 с. Нам орто оскуолаларын бүтэрэн баран, оччолорго хас биридии тыа уолун курдук, суоппар буолун бабарара. Ол бабатын толорон, Дьокуускайга 1962 с. суоппар курсугар үөрэммитэ. Суоппар идэтин баһылаан, Партизаньгар тахсан молоковозка, бензовозка суоппардаабыта, ГАЗ-52 массынанан тыаттан мастийиитигэр үлэлэн иһэн оһоллонон уурайан хаалта. Онтон ыла пенсияба тахсар дылы, 31 сыл устата тутууга, ол иһигэр 28 сыл тутуу биригээринэн үлэлэн кэллэ. Кини төрөөбүт нэһилигэр эт илиитинэн тутан-хабан онорсубут, тутуспут ыал олоһор дьэилэрэ, 20 миэстэлээх Партизан отделение тын массынантын гараһа, социальнай тутуулар: спортсаала, олохтоох балыһа, оҕо саада, эргэ кулууп, ыһахтыыр паарка, спортивнай стадионнар (1 Хомуустаахха, Партизанга) уо.д.а., сэттэ субай сүөһү уонна ыанар ынах хотоно, күһүн аайы олоһор өрөмүөннэрэ, 1000 м иэннээх пленочнай теплица, расада олоһор ичигэс дьэ, сайылык дьэилэрэ о.д.а. буолаллар. Михаил Иванович эрдэттэн ыарахан үлэбэ эриллэн, кыра сааһыттан

спордунан дьарыктанан бэртээхэй олох оскуолатын барбыта. Ол да иһин, 31 сыл устата бэрэбинэлэри кытта өрө тустан, кинилэри хара илиитинэн сүгэн-көтөбөн, үөһэ-аллара тардан кэллэбэ. Билигин пенсияба да олоһор, бу титимин ыһыктыбака билигин дабыны дьэ тутта сылдыар.

Тутууга үлэлиир кэмнэргэр, күүрүүлээхтик үлэлэн икки төгүл чемпион тутуучу буолбута. Кини сыраллаах үлэтин тыа хаһаайыстыбатын уонна тутуу министрстволарын, совхозтар Бочуотуннай грамоталара туһулулар.

Михаил оскуолаба сылдьан дуобакка, саахымакка чемпион буолбута дьэбиллээт. Эссе

эбэн кэпсээтэххэ, урукку үөрэнэ-эччилэр курдук кэрбээччилэри утары сорунуулаахтык охсуһара. Сайын оскуола хас биридии оҕо сыппара биэрэн ытыра. Кини ону аһара толорон, 179 дьабарааскыны бултаан, сүлэн, туттаран комсомол райкомун Хайгал илиитинэн наһараадалааммыта. Эмиэ ити сыл, пришкольной участка үлэлэн, тыква көрөн-харайан үүннэрэн, тыа хаһаайыстыбатын быыстапкатын дипломунан уонна сыаналаах бэлэбинэн бэлитэммитэ (хайһардыырга ичигэс көстүүм). Оо, онно оскуола оҕото төһө эрэ үөрэн дьоллонно!

Былыр өбүгэлэрбит өлөр-хаалар күннэригэр эбэлэрэ бытыгар-хоннобор өлүлэн хаалларбыт балыктарын куйуурдаан аһан өрүһүнэллэрэ. Оттон билигин куйуурдааһын аны спорт биир көрүгэр кубулуйан шоу курдук ытыллалар буолла. Бастакы куйуур 1990 с. II Хомуустаах Матаппа диэн алааска ытылларьгар Михаил Иванович саамай элбэх балыгы ылан чемпион буолан турар.

Михаил Иванович 1965 с. олобун добороз Розалия Дмитриевна Корякиналын ыал буолбуттара, биэс оҕоломмуттара. Розалия Дмитриевна ыанньыксыт этэ. Үлүскэннээх үлэ үөһүгэр сылдыан кэтэхтэн зоотехник үөрэбин бүтэрбитэ. Розалия айылбаттан айдарылаах көмүс куоластаах ырыаһыт этэ. Кини эмиэ бу оскуоланы бүтэрбитэ, үөрэбэр үчүгэй, бастың пионерка, спортсменка буолан «Артек» лаабырга сынньаммыта. Кини 1980 с. эмискэ бу күн сириттэн барбыта. Онтон ыла Михаил Иванович үс кыыс, икки уол оҕолору соботоһун көрөн-харайан улаатыннанан, үөрэхтээх, идэлээх дьон гына интэ, киһи буолар суолга туруортаата. Үс кыыһа үрдүк үөрэхтээхтэр: Светлана — учуутал, Анисия, Лариса — экономистар, Михаил — олохтоох ОДьКХ тутуучу үлэһитэ: суоппар уонна сварщик, Дмитрий — суоппар. Михаил олох очурдарьгар обустарбакка, ыарахаттартан толлубакка, оҕолорун соботоһун инпитэ хайбаллаах суол. Арай хомолтооһо баар, Михаил Иванович отучча сыл соботоһа аба статуһунан ааттаннар да, бириэмэтигэр сөптөөх өйөбүл, көмө ылбата ба буолар.

Билингни олох-дьаһах, сахалы үгэһинэн дьэилэнэн, сирдэнэн, кэтэх сүөһүлэнэн, ийэ, аба ууһун ууһатар, кэскили кэнэтэр, удуору салгыыр тобус сиэннэнэн, кинилэргэ күүс-көмө буолан олоһор.

Михаил Иванович! 70 сааскын туолар өрөгөйдөөх күнүгүнэн ити-итик-истинник эбэрдэлибин! Эссе да өр сылларга доруобайдык олоһор, күндү оҕолоргор, сиэннэргэр эрэллээх эркин, күүс-көмө, бар дьонгор үгүс сыл устата холбур буола тур!

М. ЖИРКОВА.
Партизан

(Төлөбүрдээх төрүөккэ
бэчээттэнэр)

ПОЛОЖЕНИЕ

улусного ежегодного телевизионного конкурса
«Полярная звезда»

Место проведения: с. Хамагатта Намского улуса

Дата проведения: 3, 4, 5 декабря 2009 г.

Организатор конкурса: НВК «Саха», ДТРА «Полярная звезда»

Автор проекта: Гоголева Татьяна Афанасьевна

Организаторы конкурса:

МКДУ «Центр досуга Түсүлгэ»

МО «Хамагаттинский наслег»

Улусное управление образования

Улусное управление культуры

Цели и задачи:

* Выявление юных талантов для фонда «Новые имена» РФ

* Создание условий для становления талантливой личности, оказание всесторонней поддержки

* Стимулирование творческого потенциала детей, художественных руководителей и активной самореализации

* Отбор талантливых детей через конкурсы и дальнейшее отслеживание их творческой судьбы, оказание им действенной и конкретной помощи в профессиональном развитии

* Создание «банка данных» юных талантов.

Условия конкурса:

Конкурс проводится в возрастных группах: до 8 лет, с 9-11 лет, с 12-14 лет, с 15-18 лет, с 19-21 года.

По следующим номинациям:

— Эстрадный вокал;
— Авторская песня;
— Народное пение;
— Фольклор;
— Оригинальный жанр;
— Цирковое искусство;
— Разговорный жанр;
— Эстрадная, народная хореография;
— Театр и студия мод и т.д.;
— Изобразительное искусство и декоративно-прикладное творчество;
— Литература;
— Конкурс конференсье (от 13-21 года), которые участвуют при проведении конкурса.

Место проведения: Балаган «Кэскил», с. Хамагатта Намского улуса

Дата проведения: 4 декабря 2009 г., с 10 ч.

Цели и задачи:

— содействовать повышению интереса подрастающего поколения к литературе;

— создавать благоприятные условия для развития детской литературы и творчества детей;

— выявлять и поддерживать наиболее талантливых и перспективных детей и молодежь;

— обеспечить реализацию авторских замыслов ребят, содействие публикации их материалов в улусной газете «Энсиэли» и т.д.

Участие в номинации по положению:

— Конкурсанты должны представить 2 лучшие работы: по номинациям.

Лирика (стихотворение — больше 5-ти стихотворений, по-

эма и т.д.)

Проза (рассказ, повесть, роман, эссе и т.д.)

Драма (комедия, трагедия и т.д.)

Работы принимаются в 2-х экземплярах.

Работы оцениваются по критериям:

— художественный уровень произведения;
— актуальность тематики;
— соответствие избранному жанру, стилю;
— раскрытие содержания произведения;
— новизна, оригинальность;
— наличие собственного стиля, почерк.

Награждение победителей. По итогам конкурса определяются дипломанты и призеры по номинациям:

Конкурсант может участвовать в нескольких номинациях при желании, но в избранной номинации должен иметь не менее двух номеров.

Продолжительность номера не более 3-5 минут.

Награждение:

Лучшим из лучших присваиваются звания дипломанта, лауреата 1, 2, 3 степени в каждой группе указанных номинаций.

Специальные призы:

— Самый юный участник;
— Приз зрительских симпатий;
— Лучший конференсье;
— Лауреат лауреатов;
— Гран-при.

Программа:

3 декабря
с 9.00 ч. — Регистрация участников
3 декабря
с 10.00 ч.-18.00 ч. — Конкурсная программа с 19.00 ч. — Торжественное открытие конкурса с 18.00 ч. с Автовокзала едет автобус.

4 декабря
с 10.00 ч.-12.00 ч. — Конкурсная программа с 12.30 ч.-14.30 ч. — Конкурсная программа с 15.00 ч.-17.00 ч. — Конкурсная программа с 17.30 ч.-19.30 ч. — Конкурсная программа с 20.00 ч.-22.00 ч. — Дисотека

5 декабря
с 10.00 ч.-12.00 ч. — Конкурсные программы с 18.00 ч.-20.00 ч. — Гала-концерт с 17.00 ч. с Автовокзала едет автобус.

Каждый участник на всех турах заполняет творческую заявку-карточку.

Вступительный взнос конкурсанта: с каждого участника — 200 руб., с каждого участника коллектива — 100 руб.

Проживание и питание за счет конкурсанта Заявки принимаются по адресу: Намский улус, с. Хамагатта, ул. Охлопкова Соттоя, 9, МКДУ «Центр досуга Түсүлгэ».

Тел.: 26-3-88, 89246568602, 89142212406, 89248604939, 89142940086

ПОЛОЖЕНИЕ

по номинации «Литература»

— «Самый юный участник»;
— «Гран-при — Золотое перо»;
— «За оригинальность»;
— «За проблематичность»;
— «За творческий подход к теме»;
— «За смелость изложения»;
— «За индивидуальность».

Вступительный взнос конкурсанта: с каждого участника — 200 руб.

Жюри:

— учителя якутского языка и литературы;
— корреспонденты газеты «Энсиэли».

Результаты конкурса будут подведены 5 декабря во время гала-концерта.

Гала-концерт 5 декабря с 18 часов.

ПОЛОЖЕНИЕ

по номинации «Детское изобразительное и декоративно-прикладное творчество»

Основные цели и задачи:

— Выявление и оценка лучших творческих работ в области прикладного мастерства и изобразительного искусства.

— Развитие творческого и эстетического потенциала детей.

— Активизация детского творчества, выявление и поддержка талантливых детей.

— Воспитание любви и уважения к истории родного края, традициям народа.

— Стимулирование интереса детей к изучению национального языка и традиций народной культуры.

— Мастер — классы ведущих специалистов.

Дата проведения: 5 декабря с 10 ч. утра

Место проведения:

на базе Хамагаттинской средней школы им. Е.М. Шапошникова.

Требования к конкурснтам:

— Возрастные категории: до 8 лет, с 9-11 лет, с 12-14 лет, с 15-18 лет, с 19-21 года по номинациям: «Изобразительное искусство: живопись, графика, скульптура», «Детское прикладное творчество и дизайн».

— Участники должны представить не менее двух лучших работ.

— На каждой работе указать Ф.И. автора, возраст, школу, кружок, студию, название работы, технику исполнения, Ф.И.О. руководителя.

— К рассмотрению для участия в выставке принимаются все без исключения работы.

— Заявки на участие в конкурсе принимаются до 1 декабря по тел.: 26-2-90, 26-3-78, 89244686306.

На конкурс принимаются работы по свободной теме.

Критерии оценки:

1. Изобразительное искусство: живопись, графика, скульптура.

Критерии оценки:

1) содержание и идея исполнения
2) правильная компоновка на листе
3) цветовое решение композиции
4) художественная образность, выразительность
5) законченность работы

2. Детское прикладное творчество и дизайн

Критерии оценки:

1) оригинальность исполнения и оформления работы
2) качество и технология выполнения работы
3) композиционное решение
4) авторская позиция
5) отражение народных традиций
6) оригинальность и новизна работы, изделия
7) законченность работы

Жюри:

Учителя изобразительного искусства.

Награждение победителей:

По итогам конкурса определяются лауреаты, дипломанты и призеры

Специальные призы:

— «Юный художник»;
— «Юный мастер».

Результаты конкурса будут подведены 5 декабря во время гала-концерта.

Гала-концерт 5 декабря с 18 ч.

PDF Compressor Free Version

Среда, 2 декабря

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.30 Новости
09.05 Малахов +
10.20 Модный приговор
11.20 Контрольная закупка
12.20 Детективы
13.00 Участок
14.00 Другие новости
14.20 Понять. Простить
15.20 «Обручальное кольцо»
16.10 Давай поженимся!
17.00 Федеральный судья
18.20 Криминальные хроники
18.50 Т/с «След»
19.40 Пусть говорят
20.20 Т/с «Спальный район»
21.00 Время
21.30 Т/с «Непобедимый»
22.30 Среда обитания
23.50 На ночь глядя
00.40 «Оскар и Люсианда»
03.00 Х/ф «Идеальная пара»

Четверг, 3 декабря

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.30 Новости
09.05 Малахов +
10.20 Модный приговор
11.20 Контрольная закупка
12.20, 04.10 Детективы
13.00 Участок
14.00 Другие новости
14.20 Понять. Простить
15.20 «Обручальное кольцо»
16.10 Давай поженимся!
17.00 Федеральный судья
18.20 Криминальные хроники
18.50 Т/с «След»
19.40 Пусть говорят
20.20 Т/с «Спальный район»
21.00 Время
21.30 Т/с «Непобедимый»
22.30 Человек и закон
23.50 Судите сами
00.50 Х/ф «Альфа Дог»
02.50 Х/ф «Темп»

Пятница, 4 декабря

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.30 Новости
09.05 Малахов +
10.20 Модный приговор
11.20 Контрольная закупка
12.20 Детективы
13.00 Участок
14.00 Другие новости
14.20 Понять. Простить
15.20 «Обручальное кольцо»
16.10 Давай поженимся!
17.00 Федеральный судья
18.20 Криминальные хроники
18.50 Т/с «След»
19.40 Пусть говорят
20.20 Т/с «Спальный район»
21.00 Время
21.30 Т/с «Непобедимый»
22.30 Официальная церемония представления символики Олимпийских игр 2014 года в Сочи
23.50 На ночь глядя
00.40 Х/ф «Подводная лодка U-571»
02.40 Х/ф «После дождя»

08.35 Футбол.

Среда, 2 декабря

10.35, 17.10 Хоккей. КХЛ.
12.45, 15.00, 19.20, 22.50, 06.05 Вести-Спорт
13.00 Зарядка с чемпионом
13.10 Мультфильм
13.45 Мастер спорта
14.00 Футбол России
15.15 Футбол.
19.30 Путь Дракона
20.00 Профессиональный бокс. Рустам Нугаев (Россия) против Орландо Мембрено (Никарагуа).
21.05 Самый сильный человек.
22.05 Рыбалка с Радзишевским
22.20 Чемпионат мира по футболу.
23.05 Футбол.
01.05 Биатлон. Кубок мира.
02.50 Хоккей. КХЛ.
05.00 Хоккей России
06.15 Хоккей. КХЛ.
08.30 Биатлон. Кубок мира.
10.00 Футбол.

Четверг, 3 декабря

10.35 Хоккей. КХЛ.
12.45, 15.00, 19.20, 00.15, 02.45, 06.25 Вести-Спорт
13.00 Зарядка с чемпионом
13.10 Мультфильм
13.45 Мастер спорта
14.00 Хоккей России
15.15 Футбол.
17.10 Хоккей. КХЛ. Открытый чемпионат России.
19.30, 05.55 Точка отрыва
20.05 Биатлон. Кубок мира.
21.55 Хоккей. КХЛ.
00.30 Футбол.
01.05 Биатлон. Кубок мира.
03.05 Самый сильный человек.
04.05 Вечер боев М-1. Финал.
06.40 Биатлон. Кубок мира.
08.25 Хоккей. КХЛ.

Пятница, 4 декабря

10.45 Футбол.
12.45, 15.00, 19.50, 22.40, 04.20, 06.45 Вести-Спорт
13.00 Зарядка с чемпионом
13.10 Мультфильм
13.45 Мастер спорта
14.00 Скоростной участок

19.30 Пусть говорят
20.20 Т/с «Спальный район»
21.00 Время
21.30 Минута славы
23.10 Юбилейный концерт «Григорий Сухочев. 50 в мою годовщину»
01.20 Х/ф «Бурная река»
03.20 Х/ф «Сладкий яд»
04.50 Т/с «Акула»

Суббота, 5 декабря

05.40, 06.10 Анимационный фильм «История игрушек - 2»
06.00, 10.00, 12.00 Новости
07.20 Играй, гармонь любимая!
08.00 Мультфильм
08.50 Умницы и умники
09.40 Слово пастыря
10.10 Смак
10.50 Д/ф «Моя родословная. Ольга Аросева»
11.50 Ералаш
12.10 Д/ф «Михаил Задорнов. К отцу на край земли»
13.10 Х/ф «Судьба»
16.20 Д/ф «Путь Патриарха». Памяти Алексия II
17.20 Кто хочет стать миллионером?
18.20, 21.15 Ледниковый период
21.00 Время
21.50 Пржекторперисхилтон
22.30 «Вспомни, что будет»
23.20 Что? Где? Когда?
00.30 Т/с «Остаться в живых»
01.20 Х/ф «Эвелин»
03.10 Х/ф «Постоялый двор «Шестое счастье»»

Воскресенье, 7 декабря

06.00, 10.00, 12.00 Новости
06.10 Х/ф «Трое на шоссе»
07.50 Армейский магазин
08.20 Мультфильм
09.10 Здоровье
10.10 Непутевые заметки
10.30 Пока все дома
11.20 Фазенда
12.10 Д/ф «Нина Дорошина. «Я к себе не пускаю»»
13.10 «Первый троллейбус»
14.50 «Тачки»
16.50 Большие гонки
18.25 КВН. Высшая лига
21.00 Время
22.00 Большая разница
23.00 Т/с «Обмани меня»
23.50 Д/ф «Америка против Джона Леннона»
01.50 Х/ф «Три лица Евы»
03.30 Т/с «Акула»
04.10 Детективы

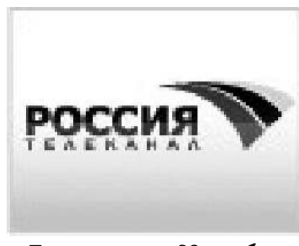
14.30 Точка отрыва
15.15 Хоккей. КХЛ.
17.30, 19.00 Скелетон. Кубок мира. Мужчины.
18.30 Летопись спорта
20.00 Биатлон. Кубок мира.
21.50 Скелетон. Кубок мира.
22.25 Рыбалка с Радзишевским
22.55 Мини-футбол.
00.50 Скелетон. Кубок мира.
01.25 Хоккей. КХЛ.
03.45 Футбол.
04.40 Вести-Спорт.
04.45 Профессиональный бокс. Дмитрий Чудинов (Россия) против Эдди Хантера (США). Трансляция из США
05.50 Скелетон. Кубок мира.
06.55 Теннис. Кубок Дэвиса.
09.30 Страна спортивная

Суббота, 5 декабря

10.00 Баскетбол. НБА.
12.45, 15.00, 19.10, 22.10, 03.50, 06.40 Вести-Спорт
13.00, 06.50 Теннис.
15.10, 04.10 Вести-Спорт.
15.20, 10.00 Летопись спорта
15.55 Будь здоров!
16.25 Хоккей. КХЛ.
18.35 Футбол.
19.25 Биатлон. Кубок мира.
21.15 Самый сильный человек.
22.25 Биатлон. Кубок мира.
00.00 Волейбол.
01.50 Баскетбол.
04.15 Бобслей.
04.40 Футбол.
09.00 Бобслей.

Воскресенье, 6 декабря

10.30 Баскетбол. НБА.
13.15, 15.00, 18.40, 21.40, 03.45, 06.40 Вести-Спорт
13.30 Биатлон. Кубок мира.
15.10, 04.05 Вести-Спорт.
15.20 Страна спортивная
15.45 Баскетбол.
17.40, 20.35 Бобслей.
18.55 Биатлон. Кубок мира.
21.55 Биатлон. Кубок мира.
23.30 Хоккей. КХЛ.
01.45 Баскетбол.
04.10 Биатлон.
04.40 Футбол.
06.50 Теннис.

Понедельник, 30 ноября

05.00 Доброе утро, Россия!
09.05, 11.50, 14.50 Х/ф «Батальоны просят огня»
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести
11.30, 14.30, 17.30, 20.30 Вести-Москва
13.40, 17.50 Дежурная часть
16.30 Т/с «Кулагин и партнеры»
18.00 Т/с «Однажды будет любовь»
19.00 Т/с «Кармелита. Цыганская страсть»
20.50 Спокойной ночи, малыши!
21.00 Т/с «Вольф Мессинг: Видевший сквозь время»
21.55 Т/с «Тайны следствия»
22.55 Мой серебряный шар
23.55 Вести+

Вторник, 1 декабря

05.00 Доброе утро, Россия!
09.05 Д/ф «Золушка союзного значения. Людмила Сенчина»
10.00, 22.55 Т/с «Завещание Ленина»
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести
11.30, 14.30, 17.30, 20.30 Вести-Москва
11.50, 21.55 Т/с «Тайны следствия»
12.45 Т/с «Две стороны одной Анны»
13.40, 17.50 Дежурная часть
14.50 Т/с «Улицы разбитых фонарей»
15.45 Суд идет
16.30 Т/с «Кулагин и партнеры»
18.00 Т/с «Однажды будет любовь»
19.00 Т/с «Кармелита. Цыганская страсть»
20.50 Спокойной ночи, малыши!
21.00 Т/с «Вольф Мессинг: Видевший сквозь время»
23.55 Вести+

Среда, 2 декабря

05.00 Доброе утро, Россия!

30 ноября, понедельник
17:30 «Геван»: Нимкан»
18:00 «Саха Сирэ»
18:15 «Түбүктэр, түмүктэр» («Хангалас» ТВ)
18:45 «Күнчээн»: Айыы оҕото
19:00 «Якутия»
19:15 «Федерация»
19:30 «Харах дэлыгар»
20:30 «Саха Сирэ — Якутия»
21:05 «Сага ырыа»
21:35 «Кинизэх төрөөбүт дойдута» Валерий Ноев төрөөбүтэ 70 сылыгар»
22:05 «Сарыал»

1 декабря, вторник

6:15 «Великая сила Олонхо» («Чароит» ТВ) (по г.Якутску)
6:50 Утренняя зарядка (по спутниковой системе распространения)
7:00 «Новый день»
7:30 «Көмүскэл»
7:45 «Поговорим о здоровье»
18:00 «Саха Сирэ»
18:15 «Очак» («Чароит» ТВ)
18:45 «Күнчээн»: Ымыычачан»
19:00 «Якутия»
19:15 «Бизнес-формула»
19:30 «Чэгийн»
20:15 «Реальный шаг»
20:30 «Саха Сирэ — Якутия»
21:05 «Сага ырыа»
21:35 «Мэнэ спорт»
22:05 «Простые истины»

2 декабря, среда

6:15 «Тырымнас тыллары хатылаа...» («Сунтаар сулуна» ТВ) (по г.Якутску)
6:50 Утренняя зарядка (по

09.05 Д/ф «Шутки большого человека. Евгений Моргунов»
10.00, 22.55 Т/с «Завещание Ленина»
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести
11.30, 14.30, 17.30, 20.30 Вести-Москва
11.50, 21.55 Т/с «Тайны следствия»
12.45 Т/с «Две стороны одной Анны»
13.40, 17.50 Дежурная часть
14.50 Т/с «Улицы разбитых фонарей»
15.45 Суд идет
16.30 Т/с «Кулагин и партнеры»
18.00 Т/с «Однажды будет любовь»
19.00 Т/с «Кармелита. Цыганская страсть»
20.50 Спокойной ночи, малыши!
21.00 Т/с «Вольф Мессинг: Видевший сквозь время»
23.55 Вести+

Четверг, 3 декабря

05.00 Доброе утро, Россия!
09.05 Д/ф «Дальневосточный исход»
10.00, 22.55 Т/с «Завещание Ленина»
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести
11.30, 14.30, 17.30, 20.30 Вести-Москва
11.50, 21.55 Т/с «Тайны следствия»
12.45 Т/с «Две стороны одной Анны»
13.40, 17.50 Дежурная часть
14.50 Т/с «Улицы разбитых фонарей»
15.45 Суд идет
16.30 Т/с «Кулагин и партнеры»
18.00 Т/с «Однажды будет любовь»
19.00 Т/с «Кармелита. Цыганская страсть»
20.50 Спокойной ночи, малыши!
21.00 Т/с «Вольф Мессинг: Видевший сквозь время»
23.55 Вести+

Пятница, 4 декабря

05.00 Доброе утро, Россия!
09.05 Мусульмане
09.15 Мой серебряный шар
10.10 Д/ф «Бомба для певца. Владимир Мигуля»
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести
11.30, 14.30, 17.30, 20.30 Вести-Москва
11.50 Т/с «Тайны следствия»

спутниковой системе распространения)
7:00 «Новый день»
17:30 «Полярная звезда»: Культура мира
18:00 «Саха Сирэ»
18:15 «Биһик сир» («Нам» ТВ)
18:45 «Күнчээн»: Күлүмэн. Тэттик киинэ
19:00 «Якутия»
19:15 «Парламентский вестник»
19:45 «Социум» прямой эфир»
20:30 «Саха Сирэ — Якутия»
21:05 «Сага ырыа»
21:35 «Тыа сирэ»
22:05 «Аал-луук мас»: Олонхо. Дьөһөйүү»

3 декабря, четверг

6:15 «Ямщики» («Чароит» ТВ) (по г.Якутску)
6:50 Утренняя зарядка (по спутниковой системе распространения)
7:00 «Новый день»
17:30 «Улэ киинэ» («Ньурба» ТВ)
18:00 «Саха Сирэ»
18:15 «Вестник 01»
18:30 «Табан-сила природы»
18:45 «Күнчээн»: Кэрэ биһигэ»
19:00 «Якутия»
19:15 «Диалог с властью» прямой эфир»
20:00 «Музыкальный четверг»
20:30 «Саха Сирэ - Якутия»
21:05 «Сага ырыа»
21:35 «Однажды вечером...»

4 декабря, пятница

17:30 «Геван»
18:00 «Саха Сирэ»
18:15 «Среда» («Усть-Майский» филиал)
18:45 «Күнчээн»: мультипликационный киинэ»
19:00 «Якутия»
19:15 «Правоведь»
19:45 «Аал-луук мас»: Айыы сьдьаайа»

12.45 Т/с «Две стороны одной Анны»
13.40, 17.50 Дежурная часть
14.50 Т/с «Улицы разбитых фонарей»
15.45 Суд идет
16.30 Т/с «Кулагин и партнеры»
18.00 Т/с «Однажды будет любовь»
19.00 Т/с «Кармелита. Цыганская страсть»
20.50 Спокойной ночи, малыши!
21.00 Юрмала-2009
22.55 Х/ф «Романовы. Венценосная семья»
01.40 Х/ф «Практическая магия»

Суббота, 5 декабря

05.05 Х/ф «Случай с Польшинным»
06.45 Вся Россия
06.55 Сельский час
07.25 Диалоги о животных
08.00, 11.00, 14.00 Вести
08.10, 11.10, 14.20 Вести-Москва
08.20 Военная программа
08.45 Субботник
09.25 Мультфильм
09.35 Х/ф «Королевство криковых зеркал»
11.20 Национальный интерес
12.20 Комната смеха
13.15 Сенат
14.30 Д/ф «Вольф Мессинг. Первый советский экстрасенс»
15.25 Новая волна-2009
17.20 Подари себе жизнь
17.50, 20.40 Х/ф «Ловушка»
20.00 Вести в субботу
22.25 Х/ф «Караси»
00.30 Х/ф «Поцелуй навывлет»

Воскресенье, 6 декабря

05.50 Х/ф «Убить «Шакала»»
07.20 Смехопанорама
07.50 Сам себе режиссер
08.35 Утренняя почта
09.10 Х/ф «Эльф»
11.00, 14.00 Вести
11.10 Неделя в городе
11.50 Городок
12.20 Сто к одному
13.15 Парламентский час
14.20 Вести-Москва
14.30 Дежурная часть
15.00 Честный детектив
15.30 Измайловский парк
18.00 Лучшие годы нашей жизни
20.00 Вести недели
21.05 Х/ф «Любовь до востребования»
23.05 Специальный корреспондент
00.05 Х/ф «Дом восковых фигур»

20:30 «Саха Сирэ — Якутия»
21:05 «Сага ырыа»
21:30 «Кизэлик» (по спутниковой системе распространения)
22:30 «Искатели Якутии»: камень счастья»

5 декабря, суббота

17:00 «Сайыы» сайдар («Бэрдьгас» ТВ)
17:30 «Тарбаахатын астыаха»
18:00 «Истин илдьит»
18:45 «Пропеллер»
19:15 «Реальный шаг»
19:30 «Саха Сирэ. Күнтэн күн»
20:05 «Эргимтэ»
20:35 «Сардаана»
21:05 «Однажды вечером» музыкальный выпуск
21:50 «Бастаки хаар» 1 часть концерта»
22:15 «Бастаки хаар» 2 часть концерта (по спутниковой системе распространения)
22:50 «Саха Сирэ. Күнтэн күн» Информационная бизнес-программа

6 декабря, воскресенье

17:00 «Полярная звезда» телевизионный конкурс
17:30 «Брейк-тайм»
17:45 «Эпический мир Олонхо»
18:15 «Истин илдьит»
18:45 ТВ-фондатыттан: Ытык дьоммут ыпыктаах тыллара. С.П.Данилов
19:15 «Уруу алгыһа»
19:30 «Якутия. День за днем» Информационная программа
20:05 «Мегапроект» («Нерюнгринский филиал»)
20:35 Всероссийский слет студенческих отрядов
21:05 «Сага ырыа»
21:35 «ТВ-спорт»: Международный фестиваль боевых искусств
22:35 «Сага ырыа»
23:05 «Якутия. День за днем»

Понедельник, 30 ноября

10.45, 17.20 Волейбол. Чемпионат России. Мужчины.
12.45, 15.00, 19.20, 22.35, 04.05, 07.30 Вести-Спорт
13.00 Зарядка с чемпионом
13.10 Мультфильм
13.45 Мастер спорта
14.00, 22.05 Летопись спорта
14.30 Путь Дракона
15.10 Вести-Спорт.
15.20 Баскетбол. НБА.
19.30, 09.20 Практическая стрельба. Ружье.
20.15, 07.45 Баскетбол. Чемпионат России. Мужчины.
22.50 Хоккей по понедельникам. КХЛ.
04.30 Неделя спорта
05.30 Футбол. Премьер-лига.
10.05 Хоккей. КХЛ. Открытый чемпионат России.

Вторник, 1 декабря

12.00 Страна спортивная
12.30 Рыбалка с Радзишевским
12.45, 15.00, 19.20, 23.00, 03.45, 06.20 Вести-Спорт
13.00 Зарядка с чемпионом
13.10 Мультфильм
13.45 Мастер спорта
14.00, 23.15 Неделя спорта
15.15 Баскетбол. НБА.
17.10 Хоккей. КХЛ. Открытый чемпионат России.
19.30, 05.45 Скоростной участок
20.00 Футбол. Премьер-лига.
22.00, 04.05 Футбол России
00.15 Профессиональный бокс. Рустам Нугаев (Россия) против Орландо Мембрено (Никарагуа).
01.25 Хоккей. КХЛ.
05.10 Футбол.
06.35 Волейбол. Чемпионат России. Мужчины.

РЕШЕНИЕ

от 19 ноября 2009 года №15-2

О внесении изменений в решение улусного собрания депутатов МО «Намский улус» от 07.06.2005 г. № 27-6 «О введении в действие на территории муниципального образования «Намский улус» системы налогообложения в виде единого налога на вмененный доход для отдельных видов деятельности»

Статья 1

Внести в решение улусного собрания депутатов МО «Намский улус» от 07.06.2005г. №27-6 «О введении в действие на территории муниципального образования «Намский улус» системы налогообложения в виде единого налога на вмененный доход для отдельных видов деятельности» следующие изменения:

- 1) в пункт А: а) абзац 5 изложить в следующей редакции: - ремонт мебели, прочие услуги по изготовлению и ремонту мебели (коды по ОКУН с 014201 по 014210, с 014301 по 014309); б) абзац 7 изложить в следующей редакции: ремонт жилья и других построек (коды по ОКУН с 016101 по 016112), строительство жилья и других построек (коды по ОКУН 016202 по 016222), прочие услуги, оказываемые при ремонте и строительстве жилья и других построек (коды по ОКУН с 016301 по 016314); 2) пункт Г изложить в следующей редакции: оказания услуг по предоставлению во временное владение (в пользование) мест для стоянки автотранспортных средств, а также по хранению автотранспортных средств на платных стоянках (за исключением штрафных автостоянок); 3) пункт Ж изложить в следующей редакции: розничной торговли, осуществляемой через объекты стационарной торговой сети, не имеющей торговых залов, а также объекты нестационарной торговой сети; 4) пункт К изложить в следующей редакции: распространения наружной рекламы с использованием рекламных конструкций; 5) пункт Л изложить в следующей редакции: размещения рекламы на транспортных средствах; 6) в пункт М: слово «спальных» исключить, после слова «помещений» дополнить словами «для временного размещения и проживания»; 5) пункт Н изложить в следующей редакции: оказания услуг по передаче во временное владение и (или) пользование торговых мест, расположенных в объектах стационарной торговой сети, не имеющих залов, объектов нестационарной торговой сети, а также объектов организации общественного питания, не имеющих зала обслуживания посетителей; 6) дополнить пунктом О следующего содержания: оказания услуг по передаче во временное владение и (или) в пользование земельных участков для размещения объектов стационарной и нестационарной торговой сети, а также объектов организации общественного питания; 7) приложение №1 заменить приложением №1; 8) пункт 4 дополнить абзацем следующего содержания: Организации и индивидуальные предприниматели, являющиеся налогоплательщиками единого налога, представляют документы, подтверждающие правомерность применения корректирующих коэффициентов базовой доходности вместе с налоговой декларацией за соответствующий налоговый период.

Статья 2

Настоящее решение опубликовать в улусной газете «Энсиэли» до 1 декабря 2009 года.

Статья 3

Настоящее решение вступает в силу с 01 января 2010 года.

Председатель Улусного Совета А.Х. Христофоров Глава МО «Намский улус» А.И. Ильин

Приложение № 1 к Решению № 15-2 от 19 ноября 2009 г.

ЗНАЧЕНИЕ КОРРЕКТИРУЮЩИХ КОЭФФИЦИЕНТОВ КД, УЧИТЫВАЮЩИХ ОСОБЕННОСТИ ВИДА ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЕЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

Table with 4 columns: №, Вид предпринимательской деятельности, Код ОКУН, Кд. Lists various business activities like 'Бытовые услуги', 'Ремонт обуви', 'Помощь в уборке', etc., with their corresponding codes and coefficients.

Main table with 3 columns: №, Вид предпринимательской деятельности, Код ОКУН, Кд. Lists a wide range of business activities from 'Ремонт и техническое обслуживание бытовых радиотелевизионных аппаратов' to 'Оказание услуг по передаче во временное владение земельных участков'.

ПРОТОКОЛ № 155 от 23.11.2009г. РАССМОТРЕНИЯ ЗАЯВОК НА УЧАСТИЕ В ОТКРЫТОМ АУКЦИОНЕ

Муниципальный заказчик: Муниципальное образование «Намский улус»

Место нахождения: 678380 РФ РС (Я) Намский улус с. Намцы ул. Октябрьская, 1, тел.8 (41162) 41-5-68, 41-9-52, факс: 8 (41162) 41-5-68.

Место проведения процедуры рассмотрения заявок на участие в аукционе с. Намцы, Октябрьская, 1, каб. 307.

Рассмотрение заявок на участие в аукционе началось 18 ноября 2009 года 15 час 00 мин (время местное).

Состав Единой комиссии МО «Намский улус» определен распоряжением Главы улуса № 660-р от 09.06.2008: Председатель Единой комиссии: Слепцов Николай Владимирович. Заместитель председателя комиссии: Чиркова Галина Никитична

Члены комиссии: Абрамова Ирина Кимовна, Спиридонов Александр Прокопьевич,

Яковлева Надежда Егоровна, Ильин Альберт Иннокентьевич, Гуляев Григорий Викторович, Сысолятина Анна Петровна, Атласов Александр Павлович, Емельянов Алексей Алексеевич, Кучинская Наталья Федоровна.

Секретарь Единой комиссии: Протопопов Евгений Викторович.

Во время отсутствия председателя комиссии, полномочия председателя комиссии временно возложены на Чиркову Г.Н.

Заседание проводится в присутствии 7 членов Единой комиссии. Кворум имеется, комиссия правомочна

Рассмотрены заявки на участие в аукционе: Застройка микрорайона «Молодежный» в с. Кысыл-Сыр Намского улуса РС (Я). 1 очередь.

Начальная (максимальная) цена контракта: 29 300 000 (Двадцать девять миллионов триста тысяч) рублей 00 коп.

Количество заявок на участие в аукционе: Поданы 6 заявок

Table with 2 columns: Регистрационный номер заявки, Учетный номер размещения заявки, поданной заявкой. Lists 6 bids with their respective numbers and details.

Единая комиссия рассмотрела заявки на участие в аукционе на соответствие требованиям, установленным в документации об аукционе, и приняла решение:

1.) Отказать в допуске к участию в аукционе участникам под №1, №2, №3, №5, №6. (см. приложение №1, №2)

2.) Участника № 4 признать единственным участником аукциона.

3.) Аукцион признать несостоявшимся на основании части 5 статьи 36 Федерального закона от 21 июля 2005 года № 94-ФЗ.

4.) На основании части 6 статьи 36 Федерального закона от 21 июля 2005 года № 94-ФЗ передать проект муниципального контракта единственному участнику для заключения муниципального контракта.

Настоящий протокол рассмотрения заявок на участие в аукционе будет размещен на официальном сайте http://www.goszakazyakutia.ru/

Настоящий Протокол подлежит хранению в течение трех лет с даты окончания проведения настоящего аукциона.

Подписи: И.О.председателя Единой комиссии: Чиркова Галина Никитична

Члены Единой комиссии: Абрамова Ирина Кимовна, Яковлева Надежда Егоровна, Спиридонов Александр Прокопьевич, Гуляев Григорий Викторович,

Сысолятина Анна Петровна Секретарь Единой комиссии: Протопопов Евгений Викторович

Приложение №1 к протоколу о рассмотрении заявок на участие в аукционе «Застройка микрорайона «Молодежный» в с. Кысыл-Сыр Намского улуса РС (Я). 1 очередь»

Table with 2 columns: Содержание аукционной документации, Описание предмета закупки. Details the technical specifications for the construction work.

Критерии оценки заявок: 1. Цена контракта; 2. Наличие опыта выполнения аналогичных работ; 3. Наличие опыта участия в аукционах.

Table with 4 columns: Содержание аукционной документации, Цена заявки, Цена заявки с НДС, Цена заявки с НДС и НДС. Lists the bids and their prices.

Решение о выборе участника аукциона

Table with 4 columns: Содержание аукционной документации, Цена заявки, Цена заявки с НДС, Цена заявки с НДС и НДС. Lists the bids and their prices.

